

NOVADNIEKS

Līdz 25. janvārim abonējiet
«Novadnieku» februārim un
pārējiem gada mēnešiem.

Valsts kontroles pārbaudē konstatētie pārkāpumi Preiļu novada domē tiks izskatīti KNAB

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB) aizvadītā gada nogalē saņēmis materiālus par revīzijā konstatētajiem pārkāpumiem. Pārkāpumi konstatēti gan domes, gan tās priekšsēdētāja Jāzepa Šņepsta darbībā.

deputātiem Jāzeps Šņepsts ar balsu vairākumu tika ievēlēts par Preiļu novada domes priekšsēdētāju. Opozīcijā palika četri savienības «Latvijas ceļš» deputāti.

Jāzeps Šņepsts. 2001. gada 8. jūlijā notikušajās atkārtotajās Preiļu novada domes vēlēšanās tika ievēlēts par deputātu no Tautas partijas saraksta. Viņu atbalstīja 1124 novada vēlētāji. Pēc koalīcijas izveidošanas starp Tautas partijas, Demokrātiskās partijas un Latvijas Sociāldemokrātiskās strādnieku partijas

«Preiļu siera». Pārbaudē konstatēts, ka domes priekšsēdētājs Jāzeps Šņepsts nelikumīgi rīkojies, piedaloties balsojumā par mazuta aizdošanu minētajam uzņēmumam. Priekšsēdētājs ir piedalījies lēmuma pieņemšanā par jautājumu, kura izlemšana ietekmē amatpersonas ģimenes locekļa intereses – a/s «Preiļu siera» valdes priekšsēdētāja Elita Šņepste ir domes priekšsēdētāja sieva. Valsts ieņēmumu dienesta Latgales reģionālā iestāde iepriekš konstatējusi, ka domes priekšsēdētājs ar šādu rīcību nav ievērojis Korupcijas novēršanas likumu.

LETA

Red. piebilde. KNAB sabiedrisko attiecību speciāliste Ilze Staškeviča informēja «Novadnieku», ka pārbaude tiks uzsākta tuvākajā laikā. Par tās rezultātiem tiks informēta arī laikraksta «Novadnieks» redakcija.

sastādīšanas pareizību, konstatēja pārkāpumus domes un tās priekšsēdētāja Šņepsta darbībā.

Kā aģentūrai LETA sacīja KNAB sabiedrisko attiecību speciāliste Ilze Staškeviča, materiālus par revīzijā konstatētajiem pārkāpumiem KNAB no Valsts kontroles (VK) saņēma 20. decembrī, un 23. decembrī šie materiāli tika nodoti pārbaudei. Pašlaik vēl KNAB nav pieņēmis nekādu lēmumu par saņemtajiem materiāliem.

Jau ziņots, ka VK Pašvaldību revīzijas departamenta kolēģija, izskatot revīzijas rezultātus par Preiļu novada domes 2001. gada pārskata

Pašvaldība nav novērsusi iepriekšējā VK revīzijā konstatētos pārkāpumus – nav izstrādāti grāmatvedības un kases operāciju uzskaites nolikumi, grāmatvedības dokumentu aprites shēma un grāmatvedības uzskaites metodika, kā arī amata pienākumi galvenajai grāmatvedei, secināts revīzijā.

Pašvaldībā nepareizi tiek veiktas inventarizācijas un pamatlīdzekļu uzskaitē. Ne

visos gadījumos inventarizācijas saraksti salīdzināti ar grāmatvedības uzskaites datiem. Pašvaldības finanšu pārskatos nav uzrādīti zemes īpašumi – lietojumi 102 hektāru platībā, kā arī brīvā valsts zeme – 665,8 hektāri.

Gada pārskatā nepareizi uzrādīts fizisko personu nekustamā īpašuma nodokļa parāds – Ls 7626, kam pareizi būtu jābūt Ls 23 051.

Revidenti pārbaudīja arī Preiļu novada domes deputātu sūdzībā norādītos faktus par 1000 tonnu mazuta aizdošanu privātsstrukturai a/s

Rajona padomei jaunajā gadā turpinās vecās problēmas

Preiļu slimnīcas darbinieki piketē pie rajona padomes sagatavotajos plakātos gan lūdza pašvaldību politiķus būt iejutīgākiem, gan finansējuma trūkuma dēļ deputātiem solīja izdarīt operācijas bez narkozes. Preiļu rajona padomes priekšsēdētājs Arvids Soldāns (attēlā pa labi) un pārējie padomes locekļi, kas bija iznākuši tikties ar piketētājiem, pārliecinājās, ka Preiļu mediķi ir gatavi atklātām sarunām. Nākamtrešdien ar viņiem tikties solījis arī Preiļu novada domes priekšsēdētājs Jāzeps Šņepsts. Foto: M.Rukosujevs

Preiļu rajona padomes locekļus, kuri 8. janvārī ieradās uz ārkārtas sēdi, pie rajona padomes ēkas sagaidīja vairāki desmiti piketētāju – Preiļu slimnīcas vadība, arodbiedrības pārstāvji, ārsti, medmāsas un sanitāres. Lidzpaņemtajos plakātos bija rakstīti asi un pārmetoši vārdi, kuri vairāk gan bija domāti nevis rajona padomes locekļiem, bet gan Preiļu novada domes deputātu zināšanai.

Rajona padomes ārkārtas sēdē trešdien bija paredzēts izskatīt tikai vienu jautājumu – «Grozījumi noteikumos par 2002. gada pamatbudžetu». Atgādināsim, ka šis jautājums rajona padomes sēdē šoreiz tika skatīts atkā-

toti, jo pagājušā gada 18. decembrī notikušajā rajona padomes kārtējā sēdē par grozījumu izdarīšanu padomes locekļu starpā radās domstarpības un izmaiņas netika izdarītas.

Turpinājums 2. lappusē.

ZIŅAS

Slāvu biedrībā ikmēneša tematiskās tikšanās

19. janvārī Livānu fondā «Baltā māja» uz ikmēneša tikšanos sanāks Slāvu biedrības dalībnieki. Biedrības vadītāja Lidija Znotiņa pastāstīja, ka slāvu biedrības tikšanās reizes tiek rīkotas katru mēnesi un uz tām pulcējas 15-20 cilvēki, galvenokārt ģimenes cilvēki. Šādas tikšanās tiek rīkotas jau trīs gadus, un ik mēnesi tām ir cita tematiskā ievirze. Bijušas gan romanču pēcpusdienas, gan Puškina dzejas vakari, gan ziemas aizvadišanas svētki. Slāvu biedrība rīkojusi arī labdarības akcijas, apmeklējot Salenieku pensionāta iemītniekus Aglonā un palīdzot trūcīgo ģimeņu bērniem. Rīkots arī anekdošu vakars, kurā biedrības dalībnieki stāstījuši anekdotiskus atgadījumus no savas dzīves, bet šī gada pirmā tikšanās iecerēta ar filozofisku ievirzi par dzīves ritējumu un gadu straujo skrējieni.

Būs atbalsta grupa astmas slimniekiem

Livānu fonds «Baltā māja» no janvāra organizē atbalsta grupu astmas slimniekiem un viņu tuviniekiem, tādēļ cilvēki, kuri slimo ar šo slimību vai arī viņu ģimenes locekļi, aicināti pieteikties (tāl. 5381707). Kā pastāstīja fonda sabiedrisko attiecību speciāliste Aina Pastare, tiek veidotas arī pieaugušo tālākizglītības grupas lietvedības pamatu apgūvē, datorapmācībā un projektu izstrādē. Savukārt katru otrdienu pulksten 16.30 uz nodarbībām sevis izzināšanā un saskarsmes psiholoģijā šogad aicinās fonda psiholoģe Dzintara Anspoka.

Kultūras darbinieki apkopo pagājušā gada rezultātus

Rajona pašvaldību kultūras darbiniekiem tuvāko dienu laikā jāiesniedz rajona padomē pārskati par pašdarbības kolektīvu un māksliniecisko pulciņu skaitu, par gada laikā rīkotajiem svētkiem, pasākumu apmeklētāju skaitu, kultūras darbinieku izglītību, iztērētajiem līdzekļiem. Šie pārskati, kas dos pilnīgu ieskatu rajona pašvaldību kultūras dzīvē, jau 23. janvārī jāiesniedz Kultūras ministrijā.

Pašvaldības aicina popularizēt savas aktivitātes Latvijas radio 1

Preiļu rajona pagastiem un novadiem tiek piedāvāta iespēja turpmāk popularizēt savas aktivitātes Latvijas radio. Preiļu rajona padomē «Novadnieks» uzzināja, ka sestdienās Latvijas radio 1. programmā raidījumā «Radioiela», kur tiek sniegta informācija par pašvaldībās notiekošajiem lielākajiem pasākumiem, drīzumā skanēs arī ziņas par Preiļu rajonā iekārtotajām aktivitātēm tūrismā, kultūras, sporta un citās jomās. Noteikts, ka informācija no pašvaldībām jāiesniedz rajona padomē (tūrisma darba organizatorei Irēnai Kjarķūzai) ceturtdienās līdz pulksten 13.00, lai to varētu sagatavot «Radioielai». Tādā veidā Preiļu rajona un pašvaldību vārds izskanēs arī citur Latvijā, piesaistot mūsu pilsētām un pagastiem citu valsts reģionu iedzīvotāju interesi.

Seminārs folkloras kopu vadītājiem

16. janvārī pulksten 10.00 Pastariņa skolā Livānos notiks kārtējais seminārs rajona folkloras kopu vadītājiem un interesentiem. Semināru ik pēc diviem mēnešiem organizē rajona folkloras kopu virsvadītāja Anna Kārkle. Šoreiz paredzēts, ka izglītojošās nodarbības vadīs speciālisti no Tautas mākslas centra.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Valsts un pašvaldību uzņēmumiem aizliegs ziedot

Valsts un pašvaldību uzņēmumiem, kā arī uzņēmumiem, kuros valsts vai pašvaldību pamatkapitāls pārsniedz 50%, būs aizliegts dāvināt vai ziedot kādam naudu un mantu, ko līdz šim atsevišķos gadījumos varēja darīt. To paredz Finanšu ministrijas (FM) ierosinātie grozījumi likumā par valsts un pašvaldību līdzekļu un mantas izšķērdāšanas novēršanu, kas pieteikti izskatīšanai valsts sekretāru sanāksmē, ziņo BNS. Likuma grozījumi noteic, ka Valsts kontrolei būs tiesības pārbaudīt, kā ziedojumus saņēmušās personas izlietojušas dāvinājumus, ko tām līdz likuma grozījumu spēkā stāšanās dienai ziedojuši valsts uzņēmumi vai uzņēmumi ar valsts kapitāla daļu. Pēc FM apkopotās informācijas, 2000. gadā finanšu ministrs atļāvis valsts uzņēmumiem veikt ziedojumus par 599 tūkstošiem latu, 2001. gadā – par 1,022 miljoniem latu, 2002. gadā – par 45 tūkstošiem latu.

Valstij parādi, bet tautai jādzēr vairāk

Alus akcīzes likmes pieaugums liek paaugstināt alus cenu līdz 10%. Finanšu ministrijas preses sekretāre Baiba Melnace presei skaidro, ka alus akcīzes palielināšana atbilst saistībām, ko Latvija uzņēmusies pret ES. Sagaidāms, ka akcīzes nodokļa paaugstināšanās rezultātā alus patēriņš varētu kristies, taču kopējie nodokļa ieņēmumi pieaugs un būs Ls 7,2 miljoni – par 71% jeb Ls 3 miljoniem lielāki nekā 2002. gadā. Tādējādi no alus naudas pietiks un pāri paliks, lai kompensētu, piemēram valsts zaudējumus slavenā «ziedru kuģu lietā», par kuru jāmaksā aptuveni Ls1,8 miljoni. Prozi!

Baltijas jūra šoziem var aizsālt

Sevišķi zemā gaisa temperatūra šoziem varētu izraisīt visas Baltijas jūras aizsālsānu, kas pēdējo reizi novērota 1948. gadā, uzskata Somijas zinātnieks Ari Seina. Baltijas jūras kopējā platība ir aptuveni 370 tūkstoši kvadrātkilometru, un parasti ziemā ledus nokļāj maksimāli 200 tūkstošus kvadrātkilometru lielu platību, bet šogad ledus jūrā gandrīz tik lielu platību sedz jau janvārī. Paredzams, ka jūras aizsālsāna turpināsies līdz februāra beigām vai marta sākumam un tikai pēc tam ledus pamazām sāks kust. Botnijas līcis, kas atrodas Baltijas jūras ziemeļu daļā, jau ir aizsālis. Somu jūras līci ledus ir no Alanu salām līdz pat Sāremā salai un ledus biežums ir pat līdz pusmetram.

Valsts mežus pieskatīs Gorbunovs

Valdību veidojošās partijas ir vienojušās uzticēt Anatolijam Gorbunovam valsts mežu ciršanu un kopšanu. Iespējams, A.Gorbunovs kļūs par padomes priekšsēdētāju ļoti iespējami valsts uzņēmumā – a/s «Latvijas valsts meži», kas šogad plāno apgrozīt Ls 34,6 miljonus. Pavisam nesen – pirms pāris mēnešiem – uzņēmuma padomi sāka vadīt Kārlis Greiškalns, par kura spējām izpildīt savus tagadējos pienākumus sabiedrībā tika izteiktas ne visai glaimojošas domas. 23. janvārī ielānāta tagadējās vadības atcelšana un jaunās ievēlēšana. Politiskā līmenī tiek apsvērti jautājumi, ka A.Gorbunovs var aiziet no «Latvijas ceļa» un kļūt par Latvijas zemnieku savienības biedru.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@apollo.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo

redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(trešdien, sestdien).

INFORMĀCIJA

Rajona padomei jaunajā gadā turpinās vecās problēmas

Sākums 1. lappusē.

Konkrēti – pret nobalsoja Preiļu novada domes priekšsēdētājs Jāzeps Šņepsts un Līvānu novada domes priekšsēdētāja vietnieks Jānis Klauz. Abu novadu vadītāju balsojuma pietika (Preiļu un Līvānu novadā kopā dzīvo 56,6 procenti rajona iedzīvotāju), lai sagatavoto lēmuma projektu par izmaiņām budžetā noraidītu.

Savstarpējo asumu cēlonis ir 9990 lati pamatbudžeta izdevumu daļā, ko rajona padome gatavojās pārskaitīt Valsts kasei Preiļu slimnīcas vietā kā Pasaules Bankas aizdevuma pamatsummas un procentu kārtējo maksājumu (kredīts tika ņemts, lai veiktu Preiļu poliklinikas siltināšanu). Preiļu novada domes priekšsēdētājs J.Šņepsts uzskata, ka šāda rajona padomes rīcība ir pretlikumīga, jo ar slimnīcas vadību nav no-

slēgta oficiāla vienošanās par naudas atdošanu.

Arī šoreiz, gan pirms padomes ārkārtas sēdes tiekoties ar piketētājiem, gan sēdes laikā, sapratne padomes locekļu starpā netika panākta. Slimnīcas smagajā finansiālajā situācijā Jāzeps Šņepsts vainoja rajona padomi, kuras nelikumīgās rīcības dēļ medikiem tagad esot jāpiketē un jāsalst. Kolēģi Šņepstam pārmeta, ka tas neielaižas sarunās un nemeklē kompromisu, uz ko Preiļu novada domes vadītājs asi atteica, sak, manus priekšlikumus te neviens neņem vērā, **tāpēc sapratnes nekad nebūs.**

Lai cik garas un saspringtas ārkārtas sēdes laikā būtu bijušas padomes locekļu diskusijas, vienošanās, šķiet, patiešām nebija iespējama. Pārāk liela pašpārliecība, pārāk augstu tiek vērtēts personīgais viedoklis. Ķeroties pie balsosšanas, tika meklēts rokā kal-

ulators, lai gan patiesībā tas nemaz nebija vajadzīgs. Izrādās, ka 14 pret 2 Preiļu rajona padomē nebūt nenozīmē, ka tie divi ir mazākumā. Preiļu un Līvānu novada domes vadītāji kārtējo reizi pierādīja kolēģiem, ka atbilstoši likumam viņi spēj nobloķēt jebkura lēmuma pieņemšanu, kas viņiem šķiet esam pret-runā ar abu novadu viedokli.

Līdz ar to Preiļu rajona padomes ārkārtas sēdē tika apstiprināti tikai grozījumi budžeta ieņēmumu daļā par 9449 latiem. Katrs punkts budžeta izdevumu daļā tika vērtēts un balsots atsevišķi. Izmaiņas izdevās saskaņot tikai jautājumā par 5724 latu papildus finansējumu izglītībai, izdevumiem kultūrai un sportam, kā arī vēl dažiem izdevumu punktiem. Preiļu un Līvānu novada vadītājiem aturoties, netika izdarītas izmaiņas, kas saistītas ar jau minētā Pasaules Bankas aiz-

devuma pamatsummas un procentu maksājumiem. Tāpat netika pieņemts lēmums veikt grozījumus rajona padomes pakļautības iestādēs pa atsevišķiem ekonomiskās klasifikācijas kodiem, kā arī veikt izmaiņas mērķdotācijas sadalījumā rajona izglītības iestāžu pedagoģisko darbinieku atalgojumam un sociālās apdrošināšanas obligātajam iemaksām.

Vārdu sakot, rajona padomei jaunajā gadā turpinās vecās problēmas un vezums joprojām uz vietas. Skaidrs ir tikai tas, ka Valsts kasei aizdevums un procenti būs jājāmaksā. Atbilstoši likuma došanai un savstarpējam līgumam ar Finanšu ministriju aizdevuma un procentu maksājumu summa pavisam vienkārši tiks atrēķināta no rajona padomes mērķdotācijas, jo valsts intereses ir pirmajā vietā.

L.Kirillova

VIEDOKLIS

Kāpēc Preiļu slimnīca nesaņem atbalstu

Sācies jauns gads, cerība, ka visiem būs gaišas domas, radošas idejas, gribas virzīties uz priekšu, bet... grozījumus rajona pašvaldības 2002. gada pamatbudžetā veikt neizdodas, un tikai tā apsvēruma dēļ, ka abi – Preiļu un Līvānu novada domes priekšsēdētāji – nav apmierināti ar sagatavotajā tabulā ierakstītajiem cipariem. 9900 lati novirzīti Pasaules Bankas aizdevuma apmaksai, kas tērēts Preiļu slimnīcas poliklinikas ēkas siltināšanai.

Pārliecināt kaut vienu no viņiem par to, ka slimnīcai pašlaik nav līdzekļu parāda dzēšanai, bezcerīgi.

Pārēji 14 pašvaldību vadītāji jūtas pavisam lieki, jo viņu balsim kopumā nav nekāda svara (Līvānu novadā un Preiļu novadā kopā ir 56 procenti rajona iedzīvotāju).

Aiz sežu zāles piketē medi-

ķi. Atnākuši nodaļu vadītāji, Preiļu slimnīcas direktors, medmāsa, sanitāres, neatliekamās medicīniskās palīdzības darbinieki. Kas no tā mainās, ja divi «nepielūdzamie» tāpat nesaprot?..

Andris Vaivoda kungus allicina savu atbalstu Preiļu slimnīcai, taču viņš ļoti vēlētos naudu arī savas pašvaldības uzņēmumam.

Jāzepam Šņepsta kungam cita problēma – slimnīcas direktors Jānis Anspoks kā Preiļu novada domes deputāts rakstot sūdzības par Šņepsta darbību domē.

Katram savas ambīcijas, katram savas vēlmes, bet kopā – politiska vienošanās.

Taču abi novadu vadītāji aizmirsuši, ka, pārkāpjot rajona padomes ēkas sliekšni, viņiem jāšak domāt savādāk, proti, par rajona līmeņa iestādēm un uzņēmumiem.

Ne jau pašvaldības uzņēmuma «Preiļu slimnīca» direktors Anspoks, bet gan Preiļu rajona padome 1998. gadā slēdza līgumu ar Finanšu ministriju par Pasaules Bankas kredīta aizdevumu poliklinikas ēkas siltināšanai (ar uzņēmumiem šādus darījumus veikt nelāva pastāvošie noteikumi). Savukārt rajona padome ar J.Anspoku noslēdza vienošanos par kredīta apmaksu no uzņēmuma līdzekļiem. Katru gadu šī summa ir mainīga (atbilstoši kredīta un procentu atmaksas grafikam līdz 2008. gadam).

Taču kopš vienošanās noslēgšanas valstī mainījusies likumdošana, bet pats būtiskākais – mainījusies uzņēmuma finansēšanas noteikumi. Tās visā Latvijā ir pasliktinājies veselības aprūpes uzņēmumu stāvokli. Klāt vēl neizbēgamā sertifikācija, kuras vērtīgo do-

kumentu ieguvei pielikts administrācijas neatlaidīgais darbs, izmantotas visas iespējas diagnosticēšanas iekārtu iegādei, meklēti papildus finansēšanas līdzekļi, sponsoratbalsts. Sakarā ar to, ka ne pieciešams vēl sertificēt neatliekamo medicīnisko palīdzību, šo 9900 latu vienkārši nav. Tos var paņemt tikai no rajona padomes vadības un medicīn algām...

Tikai pretēji J.Šņepsta Jaungada salūta žilbinājumam Preiļu debesīs, kur nauda izkūpēja gaisā, 14 rajona padomes locekļi un izpildinstūcija cīnās par atbalstu Preiļu slimnīcai. Kas gan to zina, varbūt pēc visiem šiem stresiem mierinājumu un atbalstu jutīsim tieši no varonīgā Preiļu slimnīcas kolektīva.

A.Pastore,
Preiļu rajona padomes
izpilddirektore

Iedzīvotāji turpmāk varēs piedalīties arī pašvaldību komiteju sēdēs

Līdz šim likums «Par pašvaldībām» noteica, ka atklātas ir tikai pašvaldību domju (padomju) sēdes, taču 7. janvārī Ministru kabinets steidzāmības kārtībā veica grozījumus šajā likumā, no sakot, ka turpmāk arī komiteju darbs būs atklāts.

Īpašo uzdevumu ministrs reģionālās attīstības un pašvaldību lietās Ivars Gaters uzskata, ka slēgtās komiteju

sēdes nenodrošina pašvaldību darbības caurspīdīgumu, jo iedzīvotājiem tiek liegta iespēja piedalīties pašvaldības lēmuma pieņemšanas sākuma stadijā. Pēc ministra domām, līdz šim pašvaldības pieņemušas ievērojamu skaitu nelikumīgu lēmumu, kas lielā mērā saistīti ar iedzīvotāju un masu saziņas līdzekļu ierobežotajām iespējām iepazīties ar pašvaldības darbu.

Latvijas Pašvaldību savienība aicinājusi no juridiskā vie-

dokļa izvērtēt, vai grozījumi nebūs pretrunā ar personas datu aizsardzības likumdošanu, jo sociālo komiteju sēdēs tiek lemts par atbalsta sniegšanu noteiktām personām, bet šo personu datus nedrīkst atklāt. Savukārt Gaters norādīja, ka līdzīgi kā valdības sēdēs, kuras ir atklātas, bet tajās tiek skatīti konfidenciali jautājumi, pašvaldību komiteju darbā varēs nodrošināt atklātību, publiski neizpaužot informāciju, kas saistīta ar per-

sonas datu aizsardzību. Šādam viedoklim pievienojies arī Ministru prezidents Einars Repše, atzīstot, ka grozījumi nav pretrunā ar speciālo likumu normām. Atklātības nodrošināšana pašvaldību darbā ir viens no Nejdzīvību apkaršanas biroja, kurā darbojas Ministru prezidenta biroja un Valsts kancelejas darbinieki, iniciatīvām.

G.Kraukle

«Ja kāds grib pār eglēm pāri
augt, tad vispirms ir jāprot
pāraugt smilgām.»

B.Saulītis

REDAKCIJAS SLEJA, INFORMĀCIJA

Mazgāšanās pirti – politika vai business

«Mēs, Preiļu pilsētas un rajona iedzīvotāji, lūdzam saglabāt pirti Preiļos. Tā ir vienīgā iespēja šajos ekonomiski grūtajos laikos uzlabot veselību, saglabāt miesas un gara tīrību. Daļai iedzīvotāju, kuriem nav labiekārtotu dzīvokļu, tā ir vienīgā iespēja nomazgāties.»

Lūdzam Preiļu novada domi segt daļējus pirts uzturēšanas izdevumus, jo tā nekad nav bijusi rentabla.»
(67 paraksti)

Šo vēstuli «Novadnieka» redakcijā saņēmām nedēļas sākumā, pāris dienas pēc tam, kad pie Preiļu pirts durvīm apmeklētāji ieraudzīja zīmīti, ka no 6. janvāra nekādas mazgāšanās un pēršanās vairs nebūs – pirts slēgta. Tiem, kuri miesas šķīstīšanu ar ūdeni, tvakiem un smaržīgām bērzu slotiņām ik nedēļas uzskata par pašsaprotamu lietu un neatņemamu savas dzīves sastāvdaļu, šī ziņa droši vien līdzinājās šokam. Dažu dienu laikā tika savākti gandrīz septiņdesmit paraksti, bet vēstule ar lūgumu saglabāt pirti nosūtīta ne tikai laikraksta «Novadnieks» redakcijai, bet arī Preiļu rajona padomei, Preiļu novada domei, SIA SAU «Preiļi» direktoram Jānim Teilānam, kā arī laikrakstam «Lauku Avīze».

Preiļu novada dome pieprasa paskaidrojumus

Esam sagatavojuši vēstuli SIA SAU «Preiļi» direktoram Jānim Teilānam, kurā lūdzam sniegt sīkākus paskaidrojumus, kādi ir iemesli pirts slēgšanai. Tā, jautāts par Preiļu novada domes rīcību situācijas neregulēšanā, teica izpilddirektors Pēteris Kotāns. Vēstulē arī lūgts minēt pasākumus, kādi būtu jāveic novada domei, lai pirts darbība tiktu atjaunota. Turpmākā domes rīcība būšot atkarīga no SIA SAU «Preiļi» vadības atbildes. Taču tuvāko nedēļu

laikā risinājums droši vien netikšot rasts, prognozēja P.Kotāns un pēc sīkākām paskaidrojumiem ieteica griezties pie Preiļu novada domes priekšsēdētāja vietnieka Vladimira Ivanova, kura rīcībā esot iepriekšējā sarakste starp novada domi un pirts īpašnieku SIA SAU «Preiļi».

Gaidīsim skaitļus, tad rīkosimies

V.Ivanovs paskaidroja, ka pirts slēgšana viņam esot bijusi negaidīta, jo iepriekš nekādi oficiāli dokumenti ar brīdinājumu, ka pilsētas un novada iedzīvotājiem pirts pakalpojumi varētu tikt liegti, domē neesot saņemti. Tiesa, domes priekšsēdētāja vietnieks iepazīstināja «Novadnieka» korespondenti ar 2001. gada 11. septembrī no SIA SAU «Preiļi» direktora Jāņa Teilāna saņemto vēstuli, kurā viņš lūdz izskatīt jautājumu par pirts un baseina pakalpojumu dotēšanu 2001./2002. gada sezonā. Toreiz domē iesniegtie aprēķini liecināja, ka pirts uzturēšanai ik mēnesi nepieciešama dotācija 966 latu apmērā, bet baseina uzturēšanai 1457 latu mēnesī. Šādas summas novada domei, protams, bijušas daudz par lielu, tāpēc dotācijai pirts un baseina pakalpojumiem netikusi piešķirta. Toreiz SIA SAU «Preiļi» slēdza baseinu, jo tā uzturēšana nesa lielākos zaudējumus.

— Iepazīstoties ar to iedzīvotāju parakstiem, kuri pro-

testē pret pirts slēgšanu, esmu pārliecinājies, ka liela daļa no šiem cilvēkiem mīt labiekārtotos dzīvokļos, kur nedrošināts karstais ūdens, — teica V.Ivanovs. — Situācija var būt problemātiska vienīgi individuālo māju iedzīvotājiem. Paredzot to, ka gada laikā pirts uzturēšanas izmaksas nekās nav mainījies, novada dome nevar atļauties ikmēneša dotāciju gandrīz tūkstoš latu apmērā. Runa var būt tikai par dažu sociālo grupu, tas ir, mazturīgāko pilsētas iedzīvotāju, dotēšanu. Tagad no Teilāna kunga gaidīsim skaitļus, tad arī rīkosimies.

Pirts slēgšana – politisks gājieni

No laika gala pirts ir bijusi pirts. Ne burbulis, ne arī kādas citas vannas vai dušas cilvēkam nevar dot to miesisko un garīgo baudījumu, kādu saņemam pēc kārtīgas nopēršanās ar bērza vai kadiķu slotiņu. Taču Preiļu novada domes priekšsēdētāja vietnieks Vladimirs Ivanovs ir pārliecināts, ka pirts slēgšana nav nekāds cits kā politisks gājieni.

Visai pārsteidzošs domu gājieni, vai ne? Tiesa, ja dikti grib, tad jau var, kā saka, arī pie sētas staba piekasīties un peramajās slotiņās nepareizo politisko motivāciju atrast vai pirts kipišus par neīsto politisko platformu izbrāķēt. Taču diez vai šis gadījums būtu saistāms ar politiku, drīzāk gan ar biznesu, kur atšķirībā no politikas darbojas pavism citi likumi un noteikumi – daudz vienkāršāki un skaidrāki.

Uzņēmējs savu lēmumu nekomentē

SIA SAU «Preiļi» direktors Jānis Teilāns lēmumu par

pirts darbības pārtraukšanu nekomentēja, piebilstot vienīgi to, ka šādas rīcības motivāciju pietiekami skaidri esot izklāstījis gan Preiļu novada domes vadībai, gan «Novadnieka» slejās jau 2001. gada nogalē.

Lasītājiem atgādināsim, ka 2001. gada 22. decembra numurā patiešām bija publikācija «Kur prelieši turpmāk mazgāsies?». Arī toreiz raksts tapa kā atsauksme uz vairāku desmitu novada iedzīvotāju parakstītu vēstuli, protestējot pret plānoto vienīgās pirts slēgšanu.

Preiļu novada domes priekšsēdētāja vietnieks Vladimirs Ivanovs pirts saimniekiem publikācijā pārmeta, ka domei neesot iesniegti aprēķini, kāda veida un cik liela dotācija būtu nepieciešama, tāpēc arī neesot iespējams atbildēt, kad lieta tikšot atrisināta.

Patiesību sakot, tas nemaz nav laikraksta un žurnālistu pienākums veikt izmeklēšanu, kad un kāda vēstule kurai instancei sūtīta, kur pazudusi atbilde un vai tāda vispār bijusi. Pirts pakalpojumi ir gluži tāds pats business kā automobiļu remonts, zemes aršana vai desu tirgošana. Un nekāda politika uzņēmēju nepiespiedīs strādāt ar zaudējumiem.

Starp citu, 2001. gada nogalē SIA SAU «Preiļi» direktors Jānis Teilāns solīja, ka no janvāra tiks paaugstinātas cenas un par mazgāšanos pirti būs jāmaksā aptuveni 2,80 latu. Labi zinot Preiļu iedzīvotāju zemo maksātspēju un to, ka uz pirti pārsvarā nāk pensionāri un maznodrošinātie pilsetnieki, uzņēmējs cenu nepalēnināja. Visu pagājušo gadu par pirts pakalpojumiem bija jāmaksā 70 santīmi.

L.Kirillova

Pliks un izbadēties meklē darbu. Atalgojumu nepiedāvāt

Pēc Ministru prezidenta Einara Repšes aizkustinošās Jaungada nakts runas kā auksta ūdens šalts 30 grādu salā Latvijas sabiedrību pārsteidza ziņa, ka Ministru kabinets pieņēmis lēmumu trīskāršot ministru algas. Nu ko, acimredzot Repšes vārdi par to, ka «jāpanāk, lai valsts būtu brīva no korupcijas, pārmērīgas birokrātijas un valsts patvaļas pret cilvēku», ka «nedrīkstam paļauties garām neiedzīvībai, un visiem jāpiedalās to novēršanā», jo «mums tagad ir valdība, kas vēlas uz klausīt jūsu ierosinājumus», izrādījies vien vecā gada māņi, kas jaunajā vairs nav aktuāli.

Lēmums par ministru algu trīskāršošanu pārsteidzis arī pašus ministrus. Vismaz tā daudzi no viņiem lēmumu komentēja presē. Nav šaubu, ka līdzšinējā premjera alga 650 latu pirms nodokļu nomaksas nav adekvāta nedz tai atbildībai, nedz ieņemamā amata nozīmīgumam, īpaši tad, ja tā tiek salīdzināta, piemēram, ar «Latvijas dzelzceļa» vadītāja Zorgevica amat algu, kurš saņem divreiz vairāk nekā Ministru prezidents. Protams, no šāda viedokļa ministru atalgojums būtu jāpalielina, taču ne jau trīsreiz un ne jau šajā brīdī.

Tāds lēmums ir cinisks attiecībā pret pārējo tautas daļu, kas, neraugoties uz ekonomiskajiem rādītājiem un iekšzemes kopprodukta pieaugumu, pelna maz vai bezdarba dēļ vispār «atbrīvota» no iespējas strādāt algotu darbu. Šāds lēmums ir spļāviens ģimī pensionāriem, ārstiem, skolotājiem un ģimenēm ar bērniem. Kas tad tik būtisks šīs valdības laikā ir paveikts, ka dod tai morālas tiesības tā rīkoties? No amata noņemta viena otra amatpersona? Vēl kāds pats uzrakstījis atļūgumu? Taču atlaistā vietā tiek iecelti nākošais, bet vai labāks darbinieks? Vai ir radītas darba vietas laukos dzīvojošajiem? Vai valsts atvieglojusi mazo un vidējo uzņēmumu nodokļu nastu? Vai varam saskatīt pārtikuša vidusslāņa rašanās iezīmes?

Atbildes uz šiem jautājumiem sniedz sabiedrības rezonanse, kas līdzinās putojošam sašutuma vilnim. Pat tie, kas vēlēšanās balsoja par Repši, šobrīd jūtas apmulsuši un spiesti atzīt savu vilšanos. Ne jau tā bija domāts, ne to gaidījām. Taču jau pērnā gada augustā Repše paziņoja, ka gadījumā, ja viņš kļūtu par premjeru, tiktu pārskatītas arī ministru, premjera un valsts amatpersonu algas. «Netaisos strādāt plīks un izbadēties,» — sacīja Einars Repše, kura alga Latvijas Bankā bija 6 tūkstoši latu mēnesī. Kurš no mums gan vēlas tā strādāt, taču cik daudzi Latvijā ir spiesti strādāt teju plīki un izbadējusies jau nu noteikti. Tikai viņi, atšķirībā no valdības, sev algu trīskāršot nevar.

Premjers algas pielikuma nepieciešamību motivējis ar vajadzību noteikt atbildībai atbilstošu atalgojumu. Bet ārsta atbildība par cilvēku veselību un dzīvību nebūt nav mazāka. Starp citu, arī dzelzceļa pārmijnieks, pastnieks, policists un pat apkopēja ir atbildīga par savu darbu, citu cilvēku drošību un pat dzīvību katrā konkrētā iestādē, uzņēmumā vai valstī kopumā. Atbildību par savu bērnu nākotni un izglītību nes arī tie lauku ļaudis, kurus dzīves mēslainē krietni tālu aiz darba tirgus plača robežām izmeta tie paši atbildīgie ministri, deputāti un lielo pri(h)vatizācijas procesu grozītāji. Než kāpēc neviens par to vēl nav atbildējis, cietumā nesēž un savu vainu ar sviedriem vaigā neizpērk.

Nav saprotams arī, kur pazuda skali deklarētā «jauno laiku» atklātības politika, ja par valdības alkatības uzliesmojumu sabiedrība uzzināja tikai 7. janvāra rītā. Bez izskaidrošanas, bez savlaicīgas informēšanas. Ja vien par iepriekšēju sagatavošanu nesauca jau pieminēto premjera Jaungada runu, kurā vairākkārt (!) tika uzsvērts, ka jādzīvo ar sapratni un mieru, lai mazāk nauda, neiecietības un strīdu. Un skaudības. Tā ka, mīļā latviešu tauta, neskaudīs valdībai viņu lielās algas. Jo, kā teica premjers, «valdība darīs to, kas valdībai jādara, jūs katrs to, ko pats uzskatīsiet par svarīgu un vajadzīgu». Tādēļ, lai dzīvo taupības režīmā!

G.Kraukle

Tirgus ziņas (Ls/kg)

Līvānos		Preiļos		Līvānos		Preiļos		Līvānos		Preiļos	
Gala, zivis, piena produkti, olas											
Cūkgala	—	—	Piens	0,18	—	Sīpoli	0,20	0,20	—	—	—
Galva	0,80	—	Krējums	0,90-1,0	—	Sīpolloki	1,20	—	—	—	—
Ribiņas	1,10	1,0	Biezpiens	0,60-0,70	—	Āboli	0,15-0,25	0,10-0,25	—	—	—
Gurma gala	1,70-1,80	1,55	Sviests	1,50	—	Žāvēti āboli	0,80	—	—	—	—
Stilbiņi	1,0	1,15	Siers	1,50-1,60	—	Rutki	—	0,25	—	—	—
Speķis	1,0-1,10	0,85-1,25	Olas	0,65	—	Dzērvenes	—	0,90	—	—	—
Kārtaine	1,30	1,25-1,40	Saldētas reņģes	0,37	0,35	Pupiņas	0,60-0,70	0,60	—	—	—
Sālīts speķis	1,20-1,60	1,30	Karpas	1,30	1,12	Sāļti gurķi	0,70	—	—	—	—
Žāvēts speķis	1,30	—	Dārzeni, augļi, ogas, medus	—	—	Medus (kg)	2,80	2,50	—	—	—
Kakla karbonāde	1,80-1,90	1,80-1,85	Kartupeļi	0,10	—	Bišu maize (100 g)	—	1,20	—	—	—
Karbonāde	2,40-2,50	2,15-2,20	Bietes	0,20	—	Ziedputekšņi (250g)	—	1,0	—	—	—
Aknas	1,30	1,35	Vāritas bietes	0,30	—	Propoliss (100g)	—	0,80	—	—	—
Tauki	0,60	0,80	Burkāni	0,20-0,25	—	Linsēklu eļļa	2,80—3,0	2,60	—	—	—
Liellopa, teļa gala	1,70	—	Kāposti	0,15	0,12	Linsēklas	—	0,70	—	—	—
Aitas gala	1,30	—	Skābēti kāposti	0,40-0,45	0,40	Linsēklu rauši	—	0,25	—	—	—
—	—	—	Kiploki	0,80	1,0	Kvieši, mieži, auzas	0,10	—	—	—	—

Valūtas kurss bankās Preiļos (10. janvārī)

Valūta (Ls)	Hipotēku banka	Krājbanka	Baltijas Tranzītu banka	Unibanka	Hansabanka
ASV dolārus pērk	0,5834	0,5850	0,584	0,5847	0,5845
ASV dolārus pārdod	0,5895	0,5900	0,591	0,5908	0,5910
Eiropa pērk	0,6132	0,6118	0,612	0,6127	0,6122
Eiropa pārdod	0,6209	0,6218	0,623	0,6212	0,6218

Rušonas pagastā

■ NEVĒLAS PIENĒMT IZSAIMNIEKOTUS ZEMES GABALUS. Rušonas pagasta padomes sēdē deputāti izskatīja piecus iesniegumus, kuros zemes lietotāji atteicās no zemes lietošanas tiesībām. Attiecībā uz tiem pagaidām netika pieņemts nekāds konkrēts lēmums, jo padomei ir savi ieskati par zemes lietotāju rīcību. Lielākoties lietotāji, kas zemi pieprasīja un saņēma pirms astoņiem desmit gadiem, pa šo laiku ir paņēmuši no tās, ko vien varēja, tas ir, pilnībā izcirtuši un izžāģējuši mežus. Tagad viņi no šiem zemes gabaliem vēlas tikt vaļā. Pagasta padome pieņēma lēmumu izveidot komisiju piecu cilvēku sastāvā, ko vadīs padomes priekšsēdētājs Arvīds Soldāns, lai situāciju iepazītu uz vietas. Tīks apsekoti visi zemes gabali, kuru lietotāji atsakās no šīm tiesībām. Galīgā lēmuma pieņemšana atstāta uz nākamo padomes sēdi.

■ IZSNIEGS ATĻAUJAS UZŅĒMĒJDARĪBAI. Padomes sēdē pieņemts lēmums izsniegt atļaujas uzņēmējdarbībai pagasta teritorijā. Šādu atļauju saņems individuālā darba veicēji, kas sniedz friziera pakalpojumus, kā arī pakalpojumus tūrisma servīšā. Atļauja izbraukuma tirdzniecība autoveikalam, kas tirgojas ar «Daugavpils dzirnavnieka» produkciju.

■ PRETIMNĀKŠANA PAGASTA SKOLĒNIEM. Deputāti pieņēmuši lēmumu apmaksāt braukšanas biļetes visiem pagasta skolēniem, kas mācās pašvaldības skolās līdz 9. klasei, kā arī skolēniem, kuri mācās citu pašvaldību vidusskolu klasēs. Šis lēmums attiecas uz šī mācību gada otro pusgadu. Pieņemts lēmums arī par ēdināšanas izdevumu apmaksu skolēniem, kas mācās pagasta skolās un vidusskolās. Viena skolēna pusdienu izdevumiem paredzēti divi lati mēnesī. Arī šis lēmums būs spēkā līdz mācību gada beigām.

■ PABALSTI GAN PIEŠKIRTI, GAN ATTEIKTI. Pagasta padomē bija iesniegti astoņi iesniegumi ar lūgumu piešķirt pabalstus. Piešķirti vienreizējie pabalsti kopsummā par 140 latiem. Deputāti nolēma sniegt materiālu palīdzību bezdarbnieku ģimenei sakarā ar bērnu slimību, smagas slimības piemeklētai iedzīvotājai, kā arī kādam bezdarbniekam krāsns remontam. Likumā paredzēto vienreizējo materiālo palīdzību saņēma arī divas personas, kuras atgriezušās no soda izciešanas vietām.

■ MATERIĀLĀ PALĪDZĪBA SAKARĀ AR BĒRĒM. Deputāti nolēma piešķirt trīs bērnu pabalstus, katru 30 latu apmērā, sakarā ar to, ka aizgājēji bija bezdarbnieki.

■ SAGĀDĀ MALKU. Trijiem Rušonas pagasta iedzīvotājiem, kas ir invalīdi, sagādāta malka, katram 10 kubikmetri, 2003./2004. gada ziemas sezonai.

■ SKOLĒNIEM JĀIET UZ SKOLAS DISKOTĒKĀM. Gailišos dzīvojošo skolas vecuma bērnu vecāki bija griezusi Rušonas pagasta padomē ar iesniegumu atļaut skolēniem tautas nama diskotēkās uzturēties līdz pulksten 23.00. Spēkā esošie padomes noteikumi paredz, ka skolas vecuma bērni diskotēkās var uzturēties tikai līdz pulksten 21.00. Deputāti neatbalstīja šo lūgumu, pamatojot, ka skolas vecuma bērniem diskotēkās notiek arī skolās un pieaugušo diskotēkās vēlā vakara stundā viņiem nevajadzētu atrasties.

Preiļu novadā

■ APKOPO IEDZĪVOTĀJU INTERESES. Ar fonda «Baltā māja» un Baltijas — Amerikas partnerattiecību programmas «Sabiedrība sabiedrībai» atbalstu piecos pagastos ir izveidoti sabiedriskie centri. Centru oficiālā atklāšana jau notikusi Līvānu novada Rožupē un Jaunsilavās, Preiļu novada Aizkalnē un Jēkabpils rajona Saukā, savukārt Jersikas pagastā centra atklāšana vēl tikai būs. Kā informēja Aizkalnes sabiedriskā centra koordinatore Valentīna Lukaševiča, viens no pirmajiem centra pasākumiem bija ģimeņu svētki 4. janvārī, kura laikā tika pārrunātas turpmākās ieceres. Šogad centru plānots reģistrēt uzņēmumu reģistrā kā juridisku personu un nākotnē piesaistīt līdzekļus projektu ceļā gan pagasta centra, gan Jašas krasta sakārtošanai. Veikta anketēšana, lai apkopotu iedzīvotāju vēlmes: aizkalniešus interesē saskarsmes psiholoģija, uzņēmējdarbība, netradicionālā lauksaimniecība, floristika un citas tēmas. Šomēnes 20 pagasta sievietēm būs iespēja izglīties skaitļkopšanas jomā ciklā «Stils un mode».

Karstais telefons

10. janvārī, Zemkopības ministrijā sāk darboties karstais telefons. Tas nozīmē, ka jebkurš interesents var zvanīt pa tālruni 702 7010 un izteikt savu viedokli, priekšlikumus, uzdot sev interesējošu jautājumu par lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības tēmu. Iedzīvotāji tiks uzklausi ik darbdienu no pulksten 8.30 —18.30.

Jautājumus iespējams uzdot arī izmantojot e-pastu: zm.ministrs@zm.gov.lv, norādot savas koordinātes.

Zemkopības ministrijas
Preses un sabiedrisko attiecību nodaļa

Ko esam izcīnījuši sarunās ar Eiropas Savienību

Brīva personu kustība (2. sadaļa)

Joma	Sarunu rezultāts	Ieguvumi	Zaudējumi
Eiropas Savienība paredz iegūto profesionālo kvalifikāciju savstarpēju atzīšanu dalībvalstīs.	Latvijā iegūtās, t.sk. PSRS laikā, profesionālās kvalifikācijas tiks atzītas ES dalībvalstīs līdz ar iestāšanās brīdi. Vienlaicīgi arī Latvija atzīs ES dalībvalstīs iegūtos diplomus.	Latvijas pilsoņi varēs ne tikai pieņemt darba piedāvājumus, bet arī strādāt kā pašnodarbinātās personas savā profesijā citās dalībvalstīs.	Daļa strādājošo dosies strādāt uz kādu no ES dalībvalstīm. Pieaugs konkurence darba tirgū. Citu ES dalībvalstu darba meklētāji var izkonkurēt pašmāju darba meklētājus.
Eiropas Savienība nosaka dalībvalstu pilsoņu tiesības uzturēties citā dalībvalstī un piedalīties vēlēšanās.	Latvijas pilsoņi līdz ar iestāšanos ES varēs izmantot ES pilsoņiem piešķirtās tiesības un pienākumus: — brīvi pārvietoties un apmesties uz dzīvi ikvienā ES dalībvalstī; — piedalīties Eiropas Parlamenta ievēlēšanā; — tikt ievēlētam Eiropas Parlamentā no savas politiskās partijas vai apvienības saraksta; — piedalīties un tikt ievēlētam pašvaldību vēlēšanās atbilstoši kārtībai, kādu nosaka šī valsts. Tādas pašas tiesības būs arī citiem ES pilsoņiem no citām dalībvalstīm.	Iespēja piedalīties Eiropas politiskajos procesos. Palielinās Latvijas pilsoņu kā ES pilsoņu tiesības. Tiesības vēlēties un tikt ievēlētam tās dalībvalsts pašvaldību vēlēšanās, kurā uzturas ES pilsonis, sekmē ES pilsoņu integrāciju viņa mītnes valstī. Uzturoties ne-ES valstī, kur nav Latvijas pārstāvniecības, diplomātisko un konsulāro aizsardzību sniegs ikviens ES dalībvalsts. Ikvienam varēs griezties pie Eiropas Ombudsmena ar sūdzību par ES institūciju sliktu darbu.	Tie, kuri vēlēties, varēs apmesties uz dzīvi citā ES dalībvalstī. Citu ES dalībvalstu pilsoņi varēs vēlēties un tikt ievēlēti Latvijas pašvaldībās, bet ne Saeimā. Latvijas priekšstāvjus Eiropas Parlamentā varēs vēlēties ne tikai Latvijas, bet arī Latvijā dzīvojošie citu ES dalībvalstu pilsoņi.
Eiropas Savienībā ir tiesības brīvi strādāt kā nodarbinātai vai pašnodarbinātai personai jebkurā no dalībvalstīm.	ES noteica piecu gadu pārejas periodu brīvai darbaspēka kustībai. Katra dalībvalsts šo pārejas periodu varēs individuāli pagarināt vēl par diviem gadiem. Netiks ierobežotas Latvijas uzņēmumu tiesības dibināt filiāles vai meitas uzņēmumus citās dalībvalstīs. Arī Latvija patur iespēju piemērot līdzvērtīgus nacionālajām interesēm atbilstošus ierobežojumus pret pašreizējām dalībvalstīm. Līdz ar iestāšanos ES būs pieeja Eiropas nodarbinātības dienestu tīklam EURES.	Pārejas periods ir sava veida barjera, kas dos laiku un iespēju mums izvērtēt, vai vēlamies doties darba meklējumos uz kādu ES valsti. Ja masīva darbaspēka plūsma no dalībvalstīm negatīvi ietekmēs nodarbinātību atsevišķās Latvijas tautsaimniecības nozarēs, Latvijas valdība varēs piemērot ierobežojošus drošības pasākumus. Visiem darba meklētājiem būs pieeja Eiropas nodarbinātības dienestu tīkla informācijai par brīvajām darba vietām ES dalībvalstīs, Norvēģijā un Islandē. Labākas iespējas darba meklētājiem pelnīt, izmantojot viņu kvalifikāciju un pieredzi.	Pastāvēs iespēja ierobežot Latvijas pilsoņu tiesības strādāt pašreizējās dalībvalstīs. Dānija, Zviedrija, Nīderlande, Lielbritānija un Īrija neievieš darbspēka kustības ierobežojumus. Kamēr būs spēkā pārejas periods, Austrija un Vācija patur iespēju ieviest pārejas periodu atsevišķu pārrobežas pakalpojumu veidu sniegšanai (piemēram, celtniecība, sociālais darbs) konkrētos šo valstu reģionos. Palielināsies konkurence darba tirgū. Citu ES dalībvalstu darba meklētāji var izkonkurēt pašmāju darba meklētājus. Arī ES pilsoņi varēs piedalīties konkursos uz vakancēm darba tirgū. Iespējama, kaut arī maz ticama, mazkvalificētā darbaspēka ieplūšana. Daļa Latvijas pilsoņu izmantos tiesības palikt uz dzīvi citā dalībvalstī pēc darba līguma termiņa beigām.
Eiropas Savienība regulē sociālo drošības shēmu attiecināšanu uz strādājošiem, pašnodarbinātajiem un viņu ģimenes locekļiem, kuri pārvietojas ES teritorijā.	Atrodoties citās ES dalībvalstīs, Latvijas pilsoņi tiks pielīdzināti attiecīgo ES dalībvalstu pilsoņiem savās tiesībās un pienākumos, saņemot sociālās drošības pakalpojumus. Tas pats attieksies arī uz citu dalībvalstu pilsoņiem Latvijā.	Latvijas pilsoņi, kuri nolems strādāt vai dzīvot kādā ES dalībvalstī, būs sociāli aizsargāti un saglabās Latvijā iegūtās sociālās drošības tiesības. Islaicīgi uzturoties citā ES dalībvalstī (kā tūristam, norīkotam darbiniekam, apciemojot radniekus vai dodoties darba braucienā), būs tiesības saņemt neatliekamo medicīnisko palīdzību (izņēmums — pensionāri, kas varēs saņemt visus medicīniskos pakalpojumus). Samaksu par šiem medicīniskajiem pakalpojumiem veiks valsts, kurā persona ir apdrošināta. Darba ņēmējiem, pašnodarbinātajiem un viņu ģimenes locekļiem dažādās ES dalībvalstīs uzkrātie apdrošināšanas periodi summēsies gadījumos, kad apdrošināšanas periods tiesību noteikšanai uz pensiju vai pabalstu ir mazāks nekā to pieprasa attiecīgās valsts likumdošana. Slimības, maternitātes, nelaimes gadījumu darbā, arodslimību, invaliditātes, apgādnieka zaudējuma, bezdarba un ģimenes pabalstus saņemt varēs uz tādiem nosacījumiem un tādā apmērā, kāds ir noteikts attiecīgajā valstī. Personai sasniedzot pensijas vecumu, pensiju maksās katra ES dalībvalsts, kurā persona ir bijusi apdrošināta vismaz vienu gadu. Pensijas apmērs būs atkarīgs no uzkrātā apdrošināšanas perioda ilguma šajā valstī un tiks noteikts saskaņā ar attiecīgās valsts likumdošanu.	Papildus finansiālie izdevumi valstij sociālās drošības pensiju un pabalstu izmaksai, jo paplašināsies to personu loks, kam būs tiesības uz Latvijas pensijām un pabalstiem (piemēram, apdrošināšanas periodu summēšanas rezultātā). Ja pensija būs piešķirta tikai Latvijā, tad, pārceļoties uz dzīvi citā ES valstī, izmaksātās pensijas apmēru noteiks Latvija, nevis valsts, uz kuru pārceļas dzīvot. Pārskaitot pensiju uz citu valsti, var tikt atvilkta maksa par pasta un bankas pakalpojumiem, kas var ievērojami samazināt saņemtās pensijas lielumu.

Tiek gaidīti invalīdi, kam vajadzīgi tehniskie palīglīdzekļi

Tehniskās palīdzības centra Rēzeknes filiāles speciālisti 14. janvārī no pulksten 10.00 līdz 14.00 rajona padomē Preiļos, Raiņa bulvārī 19 pieņems invalīdus un vecuma pensionārus, kuriem nepieciešami dažādi tehniskie palīglīdzekļi. Notiks pasūtījumu pieņemšana.

Filiāles speciālistu izbraukums uz Preiļiem paredzēts arī 10. februārī un 10. martā.

L.Rancāne

INFORMĀCIJA

Svarīgāka par svētkiem ir gatavošanās tiem

Stiprā sala dēļ par trim dienām pagarinātais brīvlaiks Preiļu 2. vidusskolā izjauca iecerēto Pareizticīgo Ziemassvētku svinēšanu, arī pasūtītos prāņikus todien nācās atteikties. Tomēr, kad bērni atgriezās skolā, ne daudz nokavētie svētki tika nosvinēti un cepumi apēsti.

● Gadu mijā Preiļu 2. vidusskolā notika kopīga balle vidusskolēniem un skolotājiem, kurā Salavecis un Sniegbaltīte dažādos veidos pārbaudīja klātesošo humora izjūtu.

Papildus brīvdienas pa pilnam izmantoja pedagogi, rūpīgi gatavojoties otrajam mācību semestrim, kas ilgs piecus mēnešus. Skolā notika 5. – 9. klašu audzinātāju metodiskās apvienības sanāksme, kurā kopā ar apvienības vadītāju, skolas direktora vietnieci uzdzināšanas darbā Valentīnu Maksimovu sastādīts pasākumu plāns līdz pat mācību gada pēdējai dienai.

Kā infomēja Valentīna Maksimova, skolā sākusies gatavošanās ikgadējam absolventu salidojumam, kas vienmēr notiek februāra pirmajā sestdienā. Uz to ikreiz ierodas ievērojams daudzums bijušo audzēkņu, sevišķi tie, kuriem kopš izlaiduma apritējis apaļš gadu skaits. Jubilejas salidojumu absolventi vienmēr cenšas iepriecināt skolu ar labām dāvanām, iepriekš noskaidrojot, kas tai vairāk nepieciešams. Bija laiks, kad tika dāvināti spoģuļi, jo skolas garderobēs, darbnīcās un citās telpās to trūka. Pēc tam absolventi skolu apgādāja ar pulksteņiem, kuri tagad ir novietoti koridoros, kabinetos, ēdnīcā, garderobē. Nereti tiek avināts sporta inventārs. Šādā veidā ceļā gandrīz visos kabinetos sagādāti magnetofoni, bet pēdējā

laikā turpinās gleznu galerijas izveide otrā stāva koridorā. Absolventi iegādājas skolas bijušā audzēkņa, mākslinieka Sergeja Kitajeva darbus un tos dāvina skolai.

Otrs liels notikums skolas dzīvē ik gadus notiek maijā, kad tiek apkopoti mācību gada darba rezultāti visos rādītājos.

Skolā lieca vēriba tiek veltīta krievu kultūras tradīcijām. Ik gadus plašā mērogā tiek rīkota Masļenica – atvadas no ziemas. Šogad tā paredzēta 9. martā, aicinot kādu profesionālu ansambli un ielūdzot arī pilsētas iedzīvotājus.

Darba plānā paredzēti arī daudzi tādi pasākumi, kas notiek tikai skolas ietvaros. Februāris ritēs kā mācību priekšmetu metodisko apvienību sagatavotas valodu mēnesis. Pirmā nedēļa tiks veltīta krievu literatūrai un valodai, otrā – svešvalodām, trešā – latviešu valodai, bet pēdējā nedēļā paredzētas raibās dienas. To laikā notiks Rūdolfa Blaumaņa un Šekspīra jubilejām veltīti sarīkojumi. Valodu mēneša laikā paredzēti gan konkursi, gan viktorīnas, gan atklātās stundas, gan vecāko skolēnu vadītās stundas jaunākajās klasēs.

Iepriekšējā mācību gadā skolā pirmo reizi notika pieklājības nedēļa, ko paredzēts rīkot arī šogad. Tā iecerēta marta sākumā. Pērn tā guva lielu atsaucību. Visiem skolotājiem un darbiniekiem bija īpaši žetoni, ko izsniedza tiem audzēkņiem, kas prata pieklājīgi uzvesties. Nedēļas noslēgumā tie, kas bija ieguvuši lielu skaitu žetonu, saņēma balvas. Pirms tam ar skolēniem audzināšanas stundās

tika pārrunātas uzvedības normas, viņi sagatavoja uzstāšanos par šo tēmu, stāstīja pasakas, zīmēja zīmējumus. Kaut arī vienā otrā gadījumā ļoti pieklājīga uzvedība tika īpaši uzspēlēta, tomēr kopumā skolēniem šis pasākums ļoti patika. Jā, protams, saka Valentīna Maksimova, pieklājīgiem ir jābūt katru dienu un visu laiku, taču vispirms ir jāparāda, ko nozīmē kultūras uzvedība. Ļoti daudzi bērni nāk no ģimenēm, kurās tā netiek ieaudzīnāta, jo arī vecākiem trūkst labas uzvedības iemaņu, un viņi nekad nav dzirdējuši, ka, piemēram, par pasniegtu mēteli garderobē vai par pusdienām ēdnīcā jāpasaka paldies. Saasinot uzmanību uz šo jautājumu vismaz vienas nedēļas garumā, skolēni sāks aizdomāties par savām manierēm un par to, kādai uzvedībai īstenībā jābūt.

Klašu audzinātāju sanāksmē pārrunāta arī projektu nedēļas norise. Projektu gatavošanai tiks veltīts marts. Viena no tēmām būs saistīta ar teātri, un marta trešajā nedēļā notiks teātra diena. Skolēniem patīk spēlēt teātri, skolā darbojas daudzi pulciņi. Projektu nedēļā teātra māksla tiks iepazīta pamatīgi – nestandarta grims, rekvizīti, režisori.

Aprīlis tiks veltīts plašai tēmai par jaunajām tehnoloģijām, kas saistītas ar informātiku, fiziku, ķīmiju. Maijā ik gadus notiek skolas sporta svētki. Tie paredzēti arī šogad. Sporta svētki nav tikai sacensības par pirmo vietu, tajos ir daudz vietas mūzikai, sporta paraugdemostrējumiem, notiek uzstāšanās, skolēni savu sportisko garu pauž

arī zīmējumos, lozungos.

Mācību gada beigās notiek arī skolēnu jaunrades darbu izstāde, kurā visu klašu skolēni demonstrē, ko amatu mācības stundās apguvuši: no papīra gatavotus darbiņus, koka darinājumus, izšuvumus, aplikācijas, krievu rakstus, adījumus un citus rokdarbus. Izstāde notiek skolas zālē, kur katrai klasei ir sava noteikta vieta un labi pārskatāms, ko skolēni gada laikā apguvuši. Arī vecāki ierodas apskatīt šos darbus.

Valentīna Maksimova uzskata, ka galvenais jau nav svētki, bet mērķtiecīgas un pārdomātas gatavošanās process, kurā visi ir iesaistīti. Gada laikā katram bērnam izdodas atrast veidu savām jaunrades spējām un pašizteiksmi.

Viss, kas notiek audzināšanas darbā, vienlaikus ir saistīts ar integrācijas jautājumiem. Pasākumi notiek gan latviešu, gan krievu valodā. Piemēram, vidusskolas klašu grupā latviešu valodā notika rakstnieces, filozofes Zenta Mauriņas jubilejas sarīkojums Rūdolfam Blaumanim veltītais pasākums arī notiks latviešu valodā. Skolēni ar lielu interesi saistīti ar latviskajām saistītām nēšanu, uzziņnav raksturīgu gaidīšanas tavoja izstādi no "gadu". Ar panākumiem skolēni dažādos rajona konkursos, notiek latviešu valodā. Tajā pašā laikā tiek veltīts daudz uzmanības, lai padziļināti tiktu apgūta arī krievu kultūra.

L.Rancāne

Bērnu dienas centrs Līvānos atskatās uz pirmo darbības gadu

Janvārī aprit gads, kopš Līvānos izveidots un darbojas dienas aprūpes centrs bērniem ar garīgās attīstības traucējumiem.

Šāds centrs Līvānos varēja tapt, pateicoties Sorosa fonda – Latvijas atbalstam, kurš piešķir finansējumu mēbeļu un ārstnieciskās fizikultūras inventāra iegādei centra vajadzībām. Savukārt Latvijas Cilvēktiesību un etnisko studiju centrs piešķir naudu administratīvo izdevumu segšanai. Līvānu novada pašvaldība atvēlēja telpas centra darbības nodrošināšanai bijušajā poliklīnikas ēkā. Somēnes centrs pārceļas uz piemērotākām telpām, kur ar bērnu vecāku palīdzību tiek veikts kosmētiskais remonts.

Uzsākot darbību pagājušā gada sākumā, dienas aprūpes centru apmeklēja trīs bērni, bet šobrīd tajā ik dienu no pulksten 9.00 līdz 16.00 uzturas septiņi 3-13 gadus veci bērni. Dienas centrā strādā pedagogi, mediķi un logopēds, piedāvājot ārstnieciskās fizikultūras nodarbības un masāžas, kā arī attīstošas nodarbības. Neviens no šiem bērniem veselības problēmu dēļ neapmeklēja bērnudārzu

vai skolu, un trīs no viņiem ir nerunājoši, tādēļ šī ir vienīgā iespēja saņemt attīstības līmenim atbilstošu izglītību un zinošu speciālistu ikdienas aprūpi, skaidro centra vadītāja Modrīte Pinupe. Laba sadarbība izveidojusies ar bērnu vecākiem, viņi aktīvi iesaistās centra darbībā, pārrunā bērnu attīstības gaitu ar pedagogiem, neatstājot praktisku atbalstu, piemēram, palīdzot izremontēt centra telpas.

Aktivitātēm bagāta bijusi aizvadītā gada nogale, kad bērnu centra audzēkņi kopā ar pieaugušo dienas centra dalībniekiem (no 16 gadiem un vecāki) veidoja rokdarbu, floristikas un zīmējumu izstādi. Kopā ar pieaugušajiem bērni iestudēja lugu «Vinnijs Pūks un viņa draugi», kas bija piemērota bērniem ar īpašām vajadzībām – pārveidota tā saucamajā vieglajā valodā, ko spēj uztvert arī personas ar garīgās attīstības traucējumiem. Izrādē kopā ar bērniem piedalījās arī audzinātājas – kopā 17 cilvēki, un tās iestudēšana prasīja aptuveni 2 mēnešus ilgu darbu. Pašrocīgi tapa gan tērpi, gan skaistas, iespaidīgas dekorācijas. M.Pinupe atzīst, ka bērni bijuši ārkārtīgi iepriecināti un satrauk-

● Dienas aprūpes centra mazie dalībnieki kopā ar pedagogiem un pieaugušo dienas centra apmeklētājiem divus mēnešus gatavoja īpašu priekšnesumu – lugu «Vinnijs Pūks un viņa draugi», kura uzrakstīta vieglajā valodā, kas ir saprotama arī bērniem ar garīgās attīstības traucējumiem. Foto no dienas centra albuma

ti par iespēju uzstāties uz skatuves. Izrādē noskatījās gan Līvānu žēlsirdības centra bezmaksas virtuves apmeklētāji, gan arī Daugavpils dienas aprūpes centra «Cerība» audzēkņi (Līdzīgs centrs darbojas arī Daugavpilī, to ap-

meklē ne tikai bērni ar garīgās attīstības, bet arī kustību traucējumiem. – red.).

Ar dienas centra gādību bērniem bija iespēja apmeklēt arī rotaļu dienu, kas Ķīpsalas izstāžu hallē tika rīkota bērniem un

jauniešiem ar īpašām vajadzībām no visas Latvijas. Dienas centra apmeklētāji pabija arī «Lido» atpūtas un izklaides centrā, un daudziem no viņiem tā bija pirmā galvaspilsētas apmeklējuma reize.

G.Kraukle

INFORMĀCIJA

AIZKULISES

Šķēle aiziet...

Tautas partijas bijušais priekšsēdētājs Andris Šķēle paziņoja, ka savā 45. dzimšanas dienā — 16. janvārī, noliks deputāta mandātu un pārviļks svītru savai politiskajai karjerai. Aizkulisēs tiek minēts daudz un dažādu iemeslu, kādēļ viens no politiskās skatuves spilgtākajiem aktieriem šādi «piekrāp» savus vēlētājus.

Pats Šķēle par aiziešanas iemesliem sniedz visnotaļ neticamus skaidrojumus. Proti, partijai tā būs labāk, ka viņš politiskajās līnijās vairs «neturot līdzī» savas komandas vadošajām personām. Kā zināms, Saeimu pēc paša vēlēšanās pametis tikai viens ietekmīgs politiķis. Pagājušās Saeimas pilnvaru laikā tas bija «Latvijas ceļa» pārstāvis Vilis Krištopans, kuru nodeva paša partija. Toreiz Krištopans paziņoja par aiziešanu no politikas, neatgriežoties tajā vismaz pārrēdzamā laika posmā. Bet, ko tik neizdarīsi, ja palūdz

● Kā galveno savas aiziešanas iemeslu A.Šķēle minēja vēlmi pārtraukt spekulāciju, ka TP valda pelēkie kardināli un partijas vadības maiņa ir formāla. «Droši vien veltīšu sev kaut kādu laiku, noteikti būs daudz labu ideju,» par nākotnes iecerēm A.Šķēle runā izvairīgi.

tētis... Krištopans atkal deldē Saeimas krēslu un Šķēle tāpat kā pirms trim gadiem Krištopans sola politikā neatgriezties «pārēdzamā laika posmā». Viņš noteikti nekandidēsot ne tuvākajās pašvaldību, ne arī nākamajās Saeimas vēlēšanās.

Politiskajās aizkulisēs, protams, Šķēles argumenti par aiziešanu tiek izsmieti, jo katrs saprātīgs ar politiku saistīts cilvēks saprot, ka tā vienkārši no politikas neaiziet. Tiek lēsts, ka Šķēle varbūt izpratis, ka tuvākajos gados ne viņam, ne viņa veidotajai partijai «nospīd» tuvoties izpildvarai, jo jaunā koalīcija izrādījies stiprāka nekā sākumā šķita. Premjera krēsls ir vienīgais, kas Šķēli vilina. Bet, tā kā to iegūt nav iespējams, nesot arī jēgas kā ierindas deputātam sēdēt Saeimā. Turklāt vēl «jauno laiku» uzsākt aktīvā it kā Šķēles draugu un paziņu «medīšana no amatiem» (Andrejs Sončiks, Valdis Pumpurs...) liek satraukties, ka pēkšņi kaut kas neuzpeld, piemēram, par pašu Šķēli. Ne velti Tautas partija bija ļoti

satraukusies, kad jaunajam iekšlietu ministram Mārim Gulbim ieejot ministrijā, vieni no pirmajiem vārdiem bija: «A kur ir operatīvā lieta par Šķēli?»

Kā nākamais reālais iemesls Šķēles aiziešanai tiek minēta nepieciešamība pietiekami bagātajam Šķēlem sakārtot savas finansu lietas. Runā, ka Šķēles ienākumu deklarācijā uzrādītais vekselis par vairāk nekā 20 miljoniem ASV dolāru esot tikai viņa bagātības aisberga redzamā daļa. Nav zemē metama arī versija, ka Šķēles aiziešanā daļa «vainas» jāuzņemas prokuratūras izvirzītajai apsūdzībai bijušajam deputātam Jānim Ādamsonam, kurš savulaik Šķēles vārdu minēja saistībā ar tā dēvēto pedofilijas skandālu. Kas zina, kā šī lieta izvērtīsies. Vēl par iemeslu A.Šķēles aiziešanai prese min arī viņa veselības problēmas.

Dzīvosim redzēsim, bet pagaidām paliek tikai versijas, versijas, versijas...

Pēc preses materiāliem sagatavoja T.Elste

Jauns gads – jauni likumi

Nobeigums. Par nodokļu izmaiņām lasiet 4. janvāra numurā, bet par izmaiņām sociālajā aizsardzībā, veselības aprūpē un uzņēmējdarbības vidē — 8. janvāra numurā.

Nodarbinātība

■ Minimālā alga palielināta no 60 līdz 70 latiem.

■ Stājās spēkā likums par darbinieku aizsardzību darba devēju maksātspējas gadījumā. Paredzēta īpaša garantijas fonda izveide, no kura maksāt kompensācijas par maksātspējīgiem atzītu uzņēmumu darbiniekiem, atļaušanas pabalstus, kaitējuma atlīdzību par arodslimību vai negadījumu darbā. Fonda līdzekļus veido uzņēmumu maksāta nodeva (uzņēmējdarbības riska valsts nodeva), kā arī dāvinājumi un ziedojumi un administratoru atgūtās summas.

■ Stājās spēkā grozījumi Streiku likumā, kas tiek veikti, lai to saskaņo-

tu ar jauno Darba strīdu likumu. Arī tas stājās spēkā 1. janvārī. Abi normatīvi turpmāk noteiks streiku pieteikšanas kārtību un procedūras, kas veicama pirms tam (samierināšanu, vērsanos šķīrējtiesā u.tml.).

■ Stājās spēkā grozījumi Darba likumā. Tie precizē darba apmaksas kārtību par nestrādāšanu svētku dienās, kas ir brīvdienās, komandējumu apmaksu, vidējās darba samaksas aprēķināšanu, tiesības doties mācību atvaļinājumā.

Celošana

■ Austrālijas, Jaunzēlandes un Kanādas pilsoņi varēs ieceļot Latvijā bez vīzas.

■ Visiem Latvijas – Krievijas un Latvijas – Baltkrievijas pierobežas iedzīvotājiem nepieciešamas speciālas caurlaides, ko bez maksas izsniedz robežsardzes dienestus.

■ Starptautiskajā lidostā Rīga pār-

bauda visu pasažieru bagāžu, kas ir obligāta prasība visās Eiropas Savienības valstīs. Bagāžas drošības kontroles veikšanai lidostā ir uzstādīta speciāla iekārta, kas iekļauta kopējā bagāžas drošības kontroles sistēmā.

■ Caurlaīžu režims no 1. janvāra tiek saglabāts tikai Jūrmalas posmā starp Lielupi un Dubultiem.

■ No 1. janvāra ārvalstniekiem būs jāgaida 5-10 darbadienas, lai noformētu vīzu ieceļošanai Latvijā, turklāt, lai saņemtu Latvijas vīzu, ārvalstnieka pasei būs jābūt derīgai vēl trīs mēnešus pēc vīzas derīguma termiņa. No 1. janvāra vīzas bez Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē apstiprināta ielūguma varēs pieprasīt arī to personu laulātie un nepilngadīgie bērni, kuras vīzu saņēmušas tuvinieku kapavietu apmeklējumiem vai pamatojoties uz to, ka tām Latvijā pieder nekustamais īpašums.

Jauno autoru semināra konkurss

Līdz 21. februārim ikviens latviešu valodā rakstošs jaunais literārs var iesniegt savus literāros sacerējumus Jauno autoru semināram (JAS).

Kā informēja Jauno autoru savienības koordinators Ronalds Briedis, katru gadu pavasarī sadarbībā ar Latvijas Rakstnieku savienību notiek Rīgas Jauno literātu apvienības rīkotais Jauno autoru seminārs, uz kuru tiek aicināti jaunie rakstītāji no visas Latvijas un ārvalstīm. 2003. gada seminārs notiks no 14. līdz 18. aprīlim.

JAS uzdevums ir dot jaunajiem dzejniekiem, prozaikiem, tulkotājiem, dramaturgiem un kriti-

kiem iespēju dzirdēt profesionālu savā darba novērtējumu, klausīties lekcijas par svarīgiem literārā darba jautājumiem, kā arī iepazīties. Pretendentu uz semināru vienmēr ir ļoti daudz, tāpēc iepriekš tiek rīkots atlasē konkurss.

JAS nolikums paredz, ka seminārā var piedalīties ikviens latviešu valodā rakstošs jaunais literārs, kura vecums darbu iesniegšanas brīdī nepārsniedz 30 gadus. Darbu iesniegšanas termiņš ir 2003. gada 21. februāris (pasta zīmogs) vai 28. februāris, iesniedzot personīgi.

Iesniedzamais darbu apjoms dzejai ir 200 līdz 300 rindas, atdzejai – 150 līdz 300 rindas, prozai, dramaturģijai, kritikai, tulko-

jumiem — 15 līdz 30 lappuses.

Visi manuskripti iesniedzami četros eksemplāros (ieskaitot tulkotāja oriģinālu) mašīnrakstā vai datorizdrūkā. Jāpievieno arī ziņas par sevi (dzimšanas datums, izglītība, nodarbošanās, īsa radošā biogrāfija).

Manuskripti iesniedzami pēc šādas adreses: Jauno autoru semināram, Rakstnieku savienība, Kuršu iela 24, Rīga LV – 1006.

Ronalds Briedis darīja zināmu, ka autori, kas kļūs par semināra dalībniekiem, tiks informēti atsevišķi. Bet visi darbu iesūtītāji varēs piedalīties JAS kā brīvklauštāji. Plašāku informāciju var saņemt pa tālruni 6774517.

L.Rancāne

Ko zinām par kalendāru vēsturi?

Vārds «kalendārs» atvasināts no latīņu vārda «calendarium» — Calendae — mēneša pirmā diena.

Pirmie kalendāri izdoti jau 15. gs. vācu valodā, bet pirmais vienam noteiktam gadam paredzētais – 1513. gadā Nīmbergā. Krievijā kalendārus regulāri sāka iespiest 18. gs. sākumā Pēterā I valdīšanas laikā.

Pirmo kalendāru Rīgā 1590. gadā iespiedis tipogrāfs Nikolauss Mollins, kas te bija ieradies uz dzīvi no Antverpenes. Vecajos kalendāros lielu vietu ieņēma astrologija vai, kā teicis vācu zinātnieks Johans Keplers, «astronomijas dumjā meita», kas pēc planētu stāvokļa cenšas noteikt cilvēku likteņus. Kalendāros atzīmētas īpaši laimīgas dienas labības sēšanai, koku ciršanai, aptiekas zāļu lietošanai, kā arī gaidāmā laika prognozes.

Rīgas ārsts Zaharijs Stopijs 1565. gadā licis iespiest paša sastādīto kalendāru Kēnigsbergā (Kaļiņingradā), kas rāda dažādus lauku darbus: aršanu, sēšanu, pļaušanu, linu novākšanu, govju slaukšanu, sviesta kulšanu u.c. Nedēļas dienas te atzīmētas ar latīņu burtiem: a, b, c, d, e, f, g.

1758. gadā iespiests kalendārs ar nosaukumu «Zemnieku jeb latviešu laika grāmata», kuru iespiedis Kurzemes hercoga grāma drukātājs Krišjānis Litke.

No 1764. gada līdz 1771. gadam Jelgavā iespiestajos kalendāros īsi pastāstīta Kurzemes vēsture, arī posta un bada gadi Ziemeļu kara laikā.

Vecais Vidzemes kalendārs 1782. gadam iespiests Kristofa Hardera mājas spiestuvē Rubenes draudzē (Valmieras novadā). K.Harders mēģinājis zemniekiem izskaidrot, ka planētu sistēmas centrā ir Saule. Šis kalendārs iznācis līdz 1790. gadam.

19. gs. pirmajā pusē latviešiem ir tikai divi kalendāru veidi: Stefengānu drukātais Jelgavā un Hardera iespiests Vidzemē. Gadsimta otrajā pusē kalendāru skaits strauji pieaug, un katrā latviešu sētā ir vismaz viens kalendārs. 19. gs. beigās un 20. gs. sākumā jau ir vesela virkne dažādu nozaru kalendāru: lauksaimniecības, jūrniecības un dārzkopības kalendāri. A.Alunāns, E.Treimanis-Zvārgulis kļūst pazīstami ar saviem «Zobgala» kalendāriem. Kalendāru veidošanā iesaistās arī rakstnieki Auseklis, Rainis, Janševskis u.c.

Ar 1903. gadu Derīgu grāmatu nodaļa Rīgā sāk izdot arī «Bērnu kalendāru».

Pēc preses materiāliem

Atgādinām abonentiem, kas «Novadnieku» 2003. gada 3 mēnešiem un vairāk pasūtījuši līdz 2. decembrim (ieskaitot), ka viņi var saņemt kalendāru redakcijā Brīvības ielā 14, Preiļos.

SPORTS

Jauno futbolistu gads bijis iespaidīgs

«Cerības» futbola klubs – reitingu tabulā pirmajā vietā valsti

Futbola grupu darbošanos atbalsta lauku pašvaldības

Pērnā gada nogalē Latvijas Futbola federācijas rīkotajā noslēguma pasākumā, kas notika vienā no Rīgas viesnīcām, rajona sporta kluba «Cerība» direktoram Imanam Babrim tika pasniegta balva sakarā ar to, ka «Cerība» atzīta par vienu no labākajiem Latvijas lauku futbola klubiem. Latvijas jaunatnes futbola klubu reitinga tabulā starp 85 jaunatnes klubiem «Cerība» ir septītajā vietā, bet starp lauku futbola klubiem tā atzīta par vislabāko. Sastādot reitinga tabulu, tiek ņemtas vērā izcīnītās vietas Latvijas jaunatnes futbola līgas čempionātos, sacensībās «Ādas bumba», rezultāti meiteņu sacensībās, līdzdalība izlases sastāvā. Salīdzinājumam, — kopējā reitingu saraksta pirmajā vietā ir tāds populārs klubs kā «Skonto», otrajā — «Liepājas metalurģis», tālāk seko Daugavpils, Ventspils klubi, Rīgas futbola skola, Rīgas Šicka futbola skola. Bet, piemēram preliešu tuvākie kaimiņi – rēzeknieši tikuši tikai 13. vietā, ilūksteiši – 17., jēkabpīlieši – 25., balvēnieši – 28. vietā.

Kā iegūta šī augstā vieta reitingu tabulā? Tas prasījis nopietnu darbu un pamatīgu sviedru liešanu treniņos, kā arī spēlēs. Sporta kluba «Cerība» deviņas futbola komandas aizvadītajā gadā piedalījās jaunatnes čempionāta sacensībās. Vecāko zēnu komanda (1986. gadā dzimušie) izcīnīja septīto vietu Latvijā, 1988. gadā dzimušo zēnu komanda ieguva piekto vietu, 1989. un 1990. gadā dzimušie zēni reģionālajās sacensībās ieguva tiesības sacensties pusfinālturnīros, tomēr uz finālturnīriem netika un palika aiz pirmā komanda desmitnieka. Vājāki bija 1991. gadā dzimušie spēlētāji, kuri reģionālajās sacensībās pie labām vietām netika. Savukārt deviņus un desmit gadus veci spēlētāji bija vieni no labākajiem reģionālajās sacensībās. Latvijas jaunatnes čempionāta finālturnīros gan 1992., gan 1993. gadā dzimušo zēnu komandas ieņēma ceturto vietu, kas Preiļu jaunajiem futbolistiem ir vērā ņemams sasniegums. Šīs komandas piedalījās arī «Ādas bumbas» sacensībās, kurās ieguva sudraba medaļas. Tas ir iespaidīgs rezultāts, jo faktiski «Ādas bumbas» sacensībās piedalās spēcīgas komandas, kas jaunatnes čempionātā nemaz ne spēlē.

Ceturto vietu Latvijas jaunatnes čempionātā izcīnīja arī meiteņu komanda.

Jaunie futbolisti ar saviem panākumiem nopelnījuši arī tūri taustāmus un materiālus labumus savam sporta klubam. Atsevišķi treneri saņēmuši prēmijas, ievērojami papildinājies «Cerības» bumbu krājums, iegūti jauni saliekamie vārti.

«Cerības» futbola grupas organizēšanu atbalsta daudzas rajona pašvaldības, kuru vadītāji ir ieinteresēti, lai jauniešu brīvais laiks tiktu aizpildīts ar sporta spēlēm. Sporta kluba «Cerība» direktors Imants Babris šajā sakarībā atzīnīgi izteicās par Preiļu, Līvānu, Stabulnieku, Aglonas, Silajāņu, Saunas, Rušonas un Vārkavas pagasta pašvaldībām, kuru skolās darbojas futbola treniņgrupas. Interese par grupu nodibināšanu jūtama arī citās skolās, diemžēl «Cerības» direktors ir spiests atzīt, ka pietrūkst treneru.

Labas vēlmes jaunajā gadā

Ļoti vēlamies, lai šogad kāda no komandām jaunatnes čempionātā tiktu pie medaļām, teica direktors. Desmitgadīgo zēnu komandai, kas pērn ieguva ceturto vietu, pusfinālā sacensībās pavisam nēdaudz pietrūka līdz iekļūšanai finālā un cīņām par trim pirmajām vietām.

Jau ziemā notiks Latgales jaunatnes čempionāts minifutbolā sešās vecuma grupās. Sacensības divām vecuma grupām notiks Preiļos, 11. un 12. janvārī sacentīsies 1993. gadā dzimušie zēni, bet 18. un 19. janvārī — 1991. gadā dzimušo zēnu komandas. «Cerība» ir šī čempionāta koordinatore.

Kopumā sporta klubs vēlas noturēties visu futbola klubu pirmajā desmitniekā un lauku futbola klubu pirmajā trijniekā. Vēlmes ir arī tādas, lai Preiļu zēni tiktu ne tikai jaunatnes izlases kandidātos, bet arī pašā izlasē. Bet, piemēram, jaunā futboliste Skaidrīte Vulāne jau pagājušajā gadā bija starp trīs labākajām Latvijas jaunatnes spēlētājām.

Pēdējā laikā sāka draudzīgu sakaru aktivizēšana ar tuvākajiem kaimiņiem Lietuvā un Baltkrievijā. Gada nogalē ar preliešiem spēkiem mērojās komandas cetrās dažāda vecuma grupās no Lietuvas pilsētas Utenas. Tikai viena ciemiņu komanda izrādījās spēcīgāka par preliešiem. Janvāra beigās pie uteniešiem no Preiļiem dosies piecu dažādu vecumu komandas.

Futbola attīstībai līdzekļu ir par maz

Reizēm dzirdēto apgalvojumu, ka futbola attīstībai, salīdzinot ar pārējiem sporta veidiem, tiek tērēts pārlielu daudz līdzekļu, Imants Babris atspēko, teikdams, ka jauniešu interese par šo sporta veidu ir ļoti liela. To apliecina arī ievērojama zēnu un meiteņu skaits, kas no brīvas gribas, neviena nespiesti, pievērsušies futbolam. Arī pasaulē futbols ir populārākais sporta veids. Katra Rietumeiropas valstu pilsētiņa sākas

● Rajona sporta kluba «Cerība» futbola nodaļas labākie audzēkņi kopā ar saviem treneriem gada noslēguma sarīkojumā.

● Ar labiem rezultātiem dažāda ranga sacensībās sevi pieteikušas jaunās futbolistes: (pirma rindā no kreisās) Santa Bogdanova, Laila Cakule, Ilze Sērmais, Līga Vitola, Skaidrīte Vulāne, Liāna Zvērbole, (otra rindā) Antra Ivanāne, Laura Upeniece, Ilona Cvetkova, Madara Mediņa, Sanita Bogdanova trenera Imanta Babra vadībā.

● Aizvadītajā gadā ar labiem panākumiem varēja lepoties 1992. gadā dzimušo zēnu komanda: (pirma rindā no kreisās) Raitis Stuburs, Aleksandrs Jubelis, Imants Lacs, Edgars Vanags, Andris Suhodoļskis, (otra rindā) Aleksandrs Gavrilovs, Jānis Lozda, Anatolijs Baranovs, treneris Vladimirs Točko, Andrejs Novikovs, Vadims Orlovs, Sandis Stuburs.

ar futbola laukumiem, tajā darbojas futbola klubi. Futbols ir demokrātisks sporta veids, jo pieejams visiem, un samērā lēts, kas nav mazsvarīgi, un labi skatāms. Tas viss piesaista cilvēku interesi. Daudzās no valstīm par pašvaldības vadītāju nekad netiktu ievēlēti cilvēki, kurš atzītos, ka neatbalsta futbolu. Viņš nevarētu atļauties pateikt, ka futbols nepatīk.

Gada labākie audzēkņi

Kad sporta klubā «Cerība» notika gada labāko audzēkņu apbalvošana, starp viņiem visvairāk bija futbola nodaļas zēnu un meiteņu. Viņu vērtēšanas kritēriji bija līdzīgi tiem, kādi pastāv vispārīzglītojošajās skolās attiecībā uz mācībām: nodarbību apmeklēšana, piedalīšanās sacensībās, gūto vārtu skaits, attieksme pret palī-

dzēšanu sacensību organizēšanā mazākajiem. Izvēloties labākos no tik liela audzēkņu skaita, kāds ir futbola nodaļā, notikušas diskusijas starp treneriem. Par labākajiem savās vecuma grupās tika atzīti Reinis Pakers, Deniss Turčinskis, Raivis Lozda, Matīss Babris, Artūrs Linķevičs, Vladislavs Hveckovičs, Edgars Vanags, Vadims Orlovs, Jānis Lozda, Jānis Bulmeistars, Raitis Vovers, Kristaps Maļina, Mārtiņš Čingulis, Nauris Ivanāns, Lauris Vilcāns, Aleksandrs Linķevičs, Dmitrijs Čumačenko, Māris Stroganovs, Jānis Pizelis, Vladislavs Breidaks, Dmitrijs Poplavskis, Raimonds Jaudzems, Juris Spēlmanis, Ivars Stupāns, bet no meiteņiem – Skaidrīte Vulāne, Sanita Bogdanova, Ilona Cvetkova.

L.Rancāne

Anonīmā sūdzība bija nepamatota

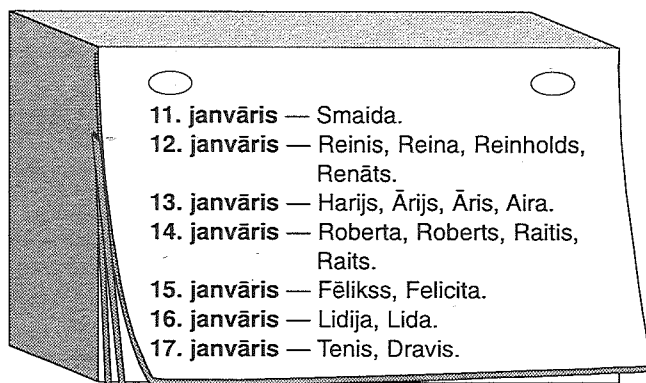
Rajona sporta kluba direktors Imants Babris rekordists par viņu uzraks. augstām amatpersonām adresēto sūdzību skaita ziņā. Arī jaunais gads iesācies ar kārtējās sūdzības pārbaudi. Vēstule, kura būtībā bija anonīma, jo kā autors tika uzrādīts sporta kluba darbinieku kolektīvs, nosūtīta Valsts prezidentei un Latvijas Ģenerālprokuratūrai. Izskatīšanai tā tika pār adresēta Izglītības un zinātnes ministrijai, kas to nosūtīja Izglītības valsts inspekcijas Latgales reģionālās daļas vadītājam Jānim Gailim. Lai pārbaudītu vēstulē rakstīto, sporta klubā «Cerība» ieradās Jānis Gailis, kā arī Valsts izglītības inspektori Preiļu un Ludzas rajonā Jānis Lozda un Sarmīte Gutāne, kura piedalījās pirms tam notikušajā skolas akreditācijas komisijas darbā.

Vēstules pārbaudes laikā nekas no tajā rakstītā nav atzīts par pareizu. Rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore, kas a piedalījās vēstules izskatīšanā, puda sašutumu par anonīmiem rakstītājiem, kuri dēļ tērētiem radīts nevajadzīgs stress, destabilizēts sporta kluba «Cerība» kolektīva darbs, kā arī šķiesti rajona padomes līdzekļi, jo ir nācies noliegt arī ekspertus, kas veic pārbaudes. Ja cilvēkiem nav ko darīt, tad anonīmu vēstulju rakstīšanu varētu aizstāt ar sniega notīrīšanu no kāda lauku ceļa, kritiski izteicās Aina Pastore.

Tajā pašā laikā speciālisti, kas darbojas sporta nozarē, atzinīgi novērtē «Cerības» sasniegumus, ko apliecina arī augstā vieta futbola klubu reitinga tabulā.

L.Rancāne

APSVEIKUMI, VESELĪBA

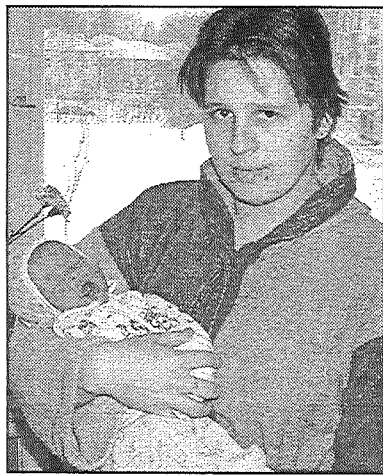
- 11. janvāris — Smaida.
- 12. janvāris — Reinis, Reina, Reinholds, Renāts.
- 13. janvāris — Harijs, Ārijs, Āris, Aira.
- 14. janvāris — Roberta, Roberts, Raitis, Raits.
- 15. janvāris — Fēlikss, Felicita.
- 16. janvāris — Lidija, Lida.
- 17. janvāris — Tenis, Dravis.

Audz laimīgs, mazais!

...esu Tatjanas un Pāvila Gormāts bērns – puisītis piedzima Jaunajiem vecākiem mazulītis kīga dāvana dienā, kad viņu apritēja pirmā gadskārtā. Māītis jau sen bija nolēmuši, ka ar Aleksu. Puisītis ir di Lidija un Valija, kā arī sejs un Jānis. Aleksu Ēc pareizticīgo tradīci-

am jaunie vecāki vēlēja kas vien dzīvī iespējams. Ma sirsniņu paldies teica ārstei Bogdanovai, anesociologam un visiem dzemdību darbiniekiem.

Rušonas pagasta iedzīvotājas Sarmītes Verzes meitiņa piedzima 7. janvārī. Mazulīte nosaukta par Santu. Šādu vārdu meitai māmiņa izvēlējās kopā ar bērniņa tēti Jāni. Sarmītes mātei Annai tagad auklējami trīs mazbērni, bet Jāna māti Venerandu mazā Santa pirmo reizi iecēlusi vecmāmiņas godā. Sarmīte no vīra un gādīgajiem tuviniekiem saņēmusi daudz skaistu ziedu pušķu.

Mazajai Santai par krustmāti tiks lūgta Sarmītes māsa, bet krusttēva izvēle pagaidām vēl nav notikusi.

Sarmīte savai meitiņai vēlēja daudz laimes, augt veselai un lai viss izdodas. Jaunā māmiņa par palīdzību mīļi pateicās visam dzemdību nodaļas kolektīvam.

8. janvārī pasaulē nāca mazs puisītis, pirmais bērniņš savai māmiņai Elinai Gavarei un tētim Arnim. Jaunā ģimene dzīvo Vārkavas novadā. Mazulītis ir arī pirmais mazbērns vecmāmiņām Antoņinai un Helēnai, kā arī pirmais mazmazbērns vecvecmāmiņai Antoņinai Rusiņai.

Mazuliša kristības paredzētas Vārkavas baznīcā, bet kam tiks krustvecāku gods, pagaidām vēl nav izlemts.

Elīna vēlas, lai dēliņš augtu vesels un stiprs, un piedzīvotu visu labāko. Par palīdzību dzemdībās viņa pateicās ārstei Larisai Bogdanovai un pārējiem dzemdību nodaļas darbiniekiem.

Kā palīdzēt tiem, kas apsaldējušies

Ja atceramies aizvadīto roku, kad karstums za plus 35 grādu nupat pārdzīvotā ma vilni līdz mīgrādiem, tad vāporinot savas plaušas elpošanas ceļus, ūditi 70 grādu ro. Bet prātīgā tolavas plaušas no m eksperimentiem gāt. Ja nu tomēr tā nesanāk, ka no siltas istabas iekļūstams itā auto un pēc tam – darbavietā, ir no jāpadomā, lai stip-salā negūtu ap-mus vai pat neie-no pārmērīgas atdzišanas.

Stātkļos atdziest

oši atrodas, bez fiziskas sākas organisma lēna atdzišana. Šajā procesā izšķiroša nozīme ir arī tam, kāds ir cietušā apģērbs, mīc-sas uzbūve, vecums, vai ir vējš, cik liels ir alkohola saturs asinīs un citi faktori.

Cietušajam sākumā ir sal-

šanas sajūta, kas pakāpeniski izzūd. Cilvēks kļūst miegains, mazkustīgs, vēlas apgulties un iemigt. Šajā laikā cietušā cilvēka organismā novērojamas izmaiņas — «asiņu centralizācija», aizsargreakcija, kuras rezultātā dzīvībai svarīgo orgānu apasiņošana un temperatūra tiek nodrošināta apmierinošā līmenī, uz dzīvībai mazsvarīgo orgānu un audu rēķina.

Tāpat — organisma «centrā», dzīvībai svarīgo orgānu (sirds un plaušu) rajonā, temperatūra ir apmierinoša, turpretī uz plaukstu un pēdu virsmas tā ir zema un var sasniegt pat + 17 grādus.

Ko iesākt ar salstošu cilvēku

Atrodot šādu cietušo, jāatceras, ka liela fiziskā aktivitāte, kas rodas veicot salstošā cilvēka muskulatūras masāžu, ķermeni ierīvējot ar spirtu vai citas tamlīdzīgas darbības, veicina to, ka aukstās asinis strauji sajaucas ar siltajām, un ķermeņa vidējā temperatūra ātri pazeminās. Tas var izraisīt sirdsdarbības apstāšanos.

Tāpēc, atrodot cietušo, viņš

steigšus jānogādā siltā telpā, jāatbrīvo no aukstajām, mitrajām drēbēm un jāietin vairākās siltās segās. Ja cilvēks ir pie samaņas, viņam jānodzert karsts, saldināts dzēriens. Ja sasalušais ir bezsamaņā, palīgā steigšus jāsauc medīki.

Cietušajam nedrīkst dot alkoholu, jo tas paplašina asinsvadus un veicina asiņu sajakšanās.

Jāgādā, lai organisms savu normālo temperatūru atjaunotu maigi un it kā no iekšienes. Sevišķi bīstama vispārējā atdzišana ir novērojama cietušajiem, kuri atradušies aukstā ūdenī.

Atsevišķu ķermeņa daļu apsaldējumi

Tāpat kā atdzišanas gadījumā arī ar apsaldējumiem cilvēkam, kad viņš atrodas ārā un aukstumā, sūdzību nav. Cietušais apsaldējumu nejut. Apsaldētā vieta kļūst balta. Parasti visvairāk cieš atsegtie rajoni — seja, deguns, ausis, kā arī cieši saspīestas vietas, piemēram, kāju pirksti šauras apavas.

Ieraugot raksturīgākās ādas

izmaiņas, jācenšas bojāto vietu sasildīt ar savu roku siltumu, taču to nevajag mehāniski stipri berzēt. Arī izmantot sniegu šādās vietās berzēšanai nav pareizi.

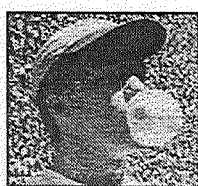
Ja cilvēks, kurš guvis apsaldējumu, nokļūst siltā telpā, bojātais ādas rajons kļūst sarkans un cietušais sajūt sāpes. Sasildīties vēlamas pakāpeniski.

Cilvēki apsaldējumus visbiežāk gūst smagā alkohola ietekmē, jo alkohols nomāc paškritiku, uzveres asumu, temperatūras sajūtas, sāpju sliekšni, bet paplašina asinsvadus. Līdz ar to ķermeņa daļas atdziest straujāk.

Pirms došanās ārā, aukstumā, vajag silti saģērbties, nedrīkst lietot alkoholu. Drošāk būt ar kādu kopā. Automašīnu vadītājiem līdzī jāņem vēl kāds silts rezerves apģērba gabals vai sega, svece, kura var ilgstoši degt, sērķociņi vai šķiltavas. Tas paredzēts tādiem gadījumiem, ja tehnika pievīl.

Ja secināt, ka esat apsaldējies, nekavējoties jādodas pie ārsta.

No preses materiāliem

Košļājamās gumijas iegādāsies ar ārsta recepti

Košļājamās gumijas, kas Singapūrā vairāk nekā desmit gadus bijis

aizliegts produkts, turpmāk būs iegādājamas aptiekās, uzrādot ārsta recepti.

Singapurā košļājamo gumiju imports, ražošana un pārdošana tika aizliegta

1992. gadā. Aizliegums tika argumentēts ar rūpēm par pilsētas tīrību, taču tagad tas atcelts pēc tam, kad parakstīts brīvās tirdzniecības līgums ar ASV.

HOROSKOPS NEDĒĻAI (11. - 17.01.)

Auns. Sadarbojieties ar uzticamiem draugiem, tad realizēsies jebkura iecere. Jums būs daudz radosas iedvesmas, savā darbībā būsiet ļoti daudzpusīgs, varat uzsākt kaut ko jaunu. Būsiet nepacietīgs, gribēsiet visu notikumu gaitu pasteidzināt, jums būs grūti apvaldīt savu sirdsdegsmi. Šis būs laimīgs mīlestības laiks, varat uzzināt kādu noslēpumu, sagaidīt kādu slepenu atzišanos.

Vērsis. Esiet līdzjūtīgāks pret saviem līdzcivēkiem, it īpaši kolēģiem. Jums labāk veiksies darbs, kas jāveic vienatnē. Ja kaut ko vēlaties iegūt, nepiniet intrigas, bet izsakieties tieši. Tikš apmierināta jūsu vēlme atrasties uzmanības centrā. Nedēļas nogalē varat sagaidīt kādu sen neredzētu draugu. Izvairieties noturēt vēlamo par esošo, tā jūs izvairīsieties no pārpratumiem.

Dvīņi. Jums izdosies pārliecināt par savu taisnību, jo rīkosieties mērķtiecīgi. Jums jāuztīcas sev un jārikojas aktīvi. Jāpiebilst, ka tomēr būtu vēlams ieklausīties padomos, jums nepieciešama analītiska un kritiska pieeja. Par jums atcerēsies kāds, kuru gandrīz jau bijāt aizmirsuši. Nepūlieties par katru cenu atstāt labu iespaidu uz pretējo dzimumu, jo tas var radīt gluži pretēju iespaidu.

Vēzis. Darba jautājumus risinot, sargieties no asākiem izteicieniem, jo šis nav īstais brīdis konfliktiem — jums nepieciešama apkārtējo cilvēku iejūtība un izpratne. Vairāk smaidiet. Tērējot naudu, esiet apdomīgāks, jo svētki būtiski ietekmēs jūsu maciņa saturu. Svarīgu darbu dē neaizmirstiet par savu iemīļotā labajūtu. Jums būs labs kontakts ar draugiem un tuviniekiem, mājas gaisotnē jutīsieties vislabāk.

Lauva. Attīstiet sevi spēju radoši un optimistiski paraudzīties uz notikumiem. Ja jums nav nepieciešami ārkārtēji pirkumi, tad labāk neiesaistīties tirdznieciskos pasākumos, jo tas var beigties ar zaudējumiem. Sausīgāk nekā parasti izturieties pret savu veselību, iespējama saaukstēšanās. Jums patīks visu romantizēt. Nedēļa nogalē iespējama atzišanās slepenā mīlestība.

Jaunava. Viss noritēs, kā esat paredzējis. Uzlabosies jūsu fiziskā pašsajūta, tas radīs daudz enerģijas, kuru brīžiem izlietosiet nelietderīgiem mērķiem. Aizstāviet savas intereses, jo kritiķi nesnauz. Nerisīniet ar nekustamo īpašumu saistītos jautājumus. Sirds dziļumos jūs ticēsiet brīnumam, iespējami dažādi mistiski notikumi milas jomā, kuru patieso jēgu izdosies izprast tikai pēc kāda laika. Nepārsteidzieties ar galīgo spriedumu.

Svari. Šonedēļ mēģiniet nekārtot naudas lietas, jo var rasties materiāls zaudējums. Darot savu darbu, esiet pacietīgs, nelaujiet sevi negatīvi noskaņot. Uzlabojiet savu pašsajūtu, jautrā kompānijā vai tuvinieku lokā. Milas frortē pārmaiņas nav gaidāmas, drīzāk par sevi atgādinās sens mīļākais. Atjaunosies veca draudzība vai mīlestība. Jums patīks lepoties ar saviem tuviniekiem, bērniem.

Skorpions. Pieņemiet draugu atbalstu un mīlestību, it īpaši, ja kādā jautājumā tie ir kompetentāki nekā jūs. Nedēļas plāni var notikumu gaitā mainīties, taču neuztraucieties, tas nesola neko nepatīkamu. Novērtējiet līdzcivēku labās īpašības. Attiecībās jums vajadzētu atkāpties no saviem principiem, nezaudējot pašcieņu, jūsu partneris izrādīsies cietāks rieksts nekā bijāt iedomājies.

Strēlnieks. Jums nebūs laika interesēties par personīgām problēmām, jo šo nedēļu jums var nākties risināt līdzcivēku sasāpējušos jautājumus. Nāksies uzstāties kā šķērītesnesim, kura spriedums būtiski ietekmēs kādu personu attiecībās. Svētkos mīļotā kritiskā attieksme pret jūsu dāvanām aizskars jūsu patmīlību. Ieteicams lielāku uzmanību pievērst saviem tuviniekiem, nevis sabiedriskajai darbībai.

Mežzīsis. Esiet uzmanīgs, izvērtējot iegūto informāciju. Iegādājoties kādu preci, padomājiet kārtīgi par tās nepieciešamību un lietderību, tomēr neieslīgstiet pārmērīgā taupīgumā. Mīlestībā būsiet dedzīgs, lielu uzmanību un daudz laika veltīsiet savam partnerim, pat atstājot novārtā ģimeni. Šī nedēļa sola jaunus, patīkamus atklājumus milas dzīvē.

Ūdensvīrs. Aizsteigsies priekšā notikumiem. Šis laiks būs sarežģīts, bet jums grūtību pārvarēšana sagādās prieku. Būs tendence ieslīgt pārmērībās, varat kļūt pārāk ekscitētrisks. Jūsu uzskati kādu tradicionālā noskaņotu pilsoni šokēs, iespējamas nesaskaņas ar iemīļoto personu, kurai šķitīs, ka veltat tai pārāk maz laika. Naudas lietām nelabvēlīga nedēļa, tomēr veiksies mīlestībā.

Zivis. Cilvēks, kurš jums būs līdz šim palīdzējis, vēlēšies publisku atzišanu un pateicību. Iespējamas nepatīkamas ar tuviem radniekiem, kuri būs neapmierināti ar savu dzīvi. Stress var veicināt depresijas attīstīšanos, vairāk uzturieties labvēlīgi un draudzīgi noskaņotā cilvēku sabiedrībā, jums svarīga būs apkārtējā vide. Saņemsiet atzišanos mīlestībā, kuru tomēr vēlaties noklusēt.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

Atver vārtus, Laimes māte,
turpmākiem gadiem.
Laimi, prieku, veselību
Andrīm Pauram
jubilejā!

Darba biedri un draugi

Pasažieru ievēribai!

No 12. janvāra **svētdienās** no jauna sāks kursēt autobusi šādos maršrutos:

1. Preiļi-Galēni-Viļāni plkst. 15.20 no Preiļiem.
2. Viļāni-Preiļi-Daugavpils plkst. 17.05 no Viļāniem.
3. Daugavpils-Višķi-Preiļi plkst. 19.45 no Daugavpils.

P.s. «Smelteri»

25. janvārī plkst. 11.00 riko paju biedru kopsapulci.

«B» kategorijas autovadītāju kursi «Autoskolā Līvāni»

Preiļos, Liepu ielā 2, tālr. 5321072; 9511995.
Nodarbību sākums 16. janvārī plkst. 17.30.
Līvānos, Zaļajā ielā 6-46, tālr. 5343505; 9609226.

Tautas dziednieks Mārtiņš Rode pieņems 19. janvārī no plkst. 9.00 Preiļos, Raiņa bulv. 24 (viesnīcā).

Sevišķi zemā Tālr. 9236975.

izraisīt visas reizi novēnišķs ver

SIA «NIMELS» (licence nr. 4-1015) **iepērk melnos un visu veidu krāsainos metāllūžņus par visaugstāko cenu.** Adrese: Preiļi, Pils ielā 14 («Lauktehnika»). Tālr. 9171033.

AUSTRUMU ELEKTRISKE TĪKLI

Cienijamie klienti!

Paziņojam jaunus tālrūnu numurus.

Preiļu elektrisko tīklu rajons
Norēķinu daļa ar iedzīvotājiem 5357756
Norēķinu daļa ar uzņēmumiem 5357755
Elektrotīklu dispečers 5357752, 5357762, 5357743

Līvānu iecirknis
Norēķinu daļa ar iedzīvotājiem 5357726
Norēķinu daļa ar uzņēmumiem 5357725
Elektrotīklu dispečers 5357722, 5357733, 5357732

JĒKABPILS RAJONA LAIKRAKSTS «BRĪVĀ DAUGAVA» AICINA DARBĀ FOTOREPORTIERI

Prasības kandidātiem:

- prasme strādāt ar analogo un digitālo fototehniku,
- spēja patstāvīgi organizēt savu darbu,
- komunikabilitāte,
- precizitāte, godprātīga attieksme pret darbu,
- nepieciešamības gadījumā iespējas strādāt nenormētu darba laiku.

Piedāvājam:

- darbu dinamiskā vidē,
  - stabilu atalgojumu.
- Pieteikumu kopā ar CV, pievienojot 3-5 reportāžas žanra fotogrāfijas, līdz 20. janvārim iesniegt «Brīvās Daugavas» redakcijā, Brīvības ielā 212, Jēkabpīlī, LV-5201.

Līvānu novada kultūras centrs izsludina konkursu uz Rožupes kultūras nama direktora vietu.

Prasības pretendentiem:

- augstākā, vidējā profesionālā izglītība režijā, mākslā, horeogrāfijā, mūzikā,
- spēja uzņemties atbildību un organizēt darbu,
- augsta saskarsmes kultūra darbā ar cilvēkiem,
- praktiskā pieredze pasākumu organizēšanā un vadīšanā,
- pieredze projektu izstrādāšanā un vadīšanā.

Pieteikuma vēstuli un CV iesniegt līdz 24. janvārim Līvānu novada kultūras centrā Rīgas ielā 105, Līvānos. Tālrūnis uzziņām 5342593.

SIA «Būvteks» konkursa kārtībā aicina darbā veikala darbiniekus/-ces

Prasības:

- ✓ augsta darba atbildība un precizitāte,
- ✓ godprātīga attieksme pret darbu,
- ✓ par priekšrocību tiks uzskatīta pieredze darbā ar datoru,
- ✓ labas latviešu un krievu valodas zināšanas,
- ✓ vēlama izglītība celtniecībā.

Piedāvājam:

- ✓ saistošu darbu,
- ✓ konkurētspējīgu atalgojumu, motivējošu prēmiju sistēmu.

CV un pieteikuma vēstuli sūtīt 10 dienu laikā pēc sludinājuma publicēšanas ar norādi KONKURSAM:

SIA «Būvteks», Brīvības iela 76, Preiļi, LV5301 vai e-pastu silvijap@axel.lv

13. un 16. janvārī pārdos jaunputnus (5-6 mēn.), dējējvistas (11-14 mēn.), raibus gaiļus. Iespējama gaiļu apmaiņa pret vistām. Cena no Ls 0.90. Stolderos 8.00, Aizkalnē 8.15, Pelēcos 8.30, Ārdavā 8.45, Aglonā 9.05, Jaunaglonā 9.20, Aglonas st. 9.35, Kastīrē 9.50, Anspokos 10.00, Preiļos 10.10, Ančkinos 10.45, Vārkavā 11.00, Upmalā 11.15, Vanagos 11.35, Rožupē 11.50, Līvānos 12.10, Jaunsilavās 12.35, Zundānos 12.45, Turkos 12.55, Stekos 13.05, Rudzātos 13.15, Priekuļos 13.35, L. Anspokos 13.45, Smelteros 13.55, Polkoronā 14.05, Galēnos 14.15, Stabulniekos 14.30, Pieniņos 14.45, Riebiņos 15.00.

Pārdod

zemi 45 ha Sutru pagastā. Tālr.6539958; graizījumus, melasi. Tālr. 6815228; sienu rulos (timotiņš). Tālr. 34579; pianīno. Tālr. 5221338; VW Jetta (1987., ļoti labā kārtībā). Tālr. 6719701; Nissan-Sunny (1995., balta, ideālā stāvoklī, 2400 \$). Tālr. 6391854; lietotus rakstāmgaldus, portatīvās rakstāmašīnas. Tālr. 9410288; cinkotu žoga sietu (augstums 1,5 m, garums 10 m, 8 rullī). Tālr. 9173439.

Pērk

māju Preiļos. Tālr. 6512763, 6356295; jēnotus. Tālr. 9213785; ārzemju automašīnas līdz Ls 150. Tālr. 9898903; vecus motociklus (ražotus līdz 1960. g.), M-72 un K-750 jaunās rezerves daļas. Tālr. 9293074, 9432037.

Dažādi

Rušonas pagasta Solkās medībās pazudis suns – balta laika ar melnām austiņām. Zvanīt pa tālruni 9423305. Atlīdzība garantēta. Organizē braucienus uz Viļņu ar komfortablu autobusu SKANIA (kafija, video). Izbraukšana pirmdien, trešdien, piektdien vakarā no Rēzeknes. Tālr. 4633552, 9462196. Organizē braucienus zvejā uz Peipusa ezeru. Izbraukšana piektdienas vakaros ar komfortablu autobusu no Rēzeknes. Biļetes cena Ls 7. Tālr. 4623077, 9426388.

Atrasta

pelēka krievu eiropas laika, tumši sāni, balts astes gais, ap kaklu siksnā (Preiļu pag. «Gribustos»). Tālr. 5324670.

SIA «Ranko» iepērk mājlopus dzīvsvārā. Samaksa tūlītēja.

Tālr. 42807, 44179, 9161121.

SIA «Kārlis Viens» iepērk jaunlopus, liellopus, aitas kautsvārā.

Samaksa tūlītēja (pie svēršanas). Formē subsidijas. Tālr. 6468887, 53-48524, 53-48531.

SIA «Dubiki» pērk cūkas, liellopus, jaunlopus, aitas dzīvsvārā.

Samaksa tūlītēja. +12%, +18% Tālr. 9121830, 6499013, 54-74809.

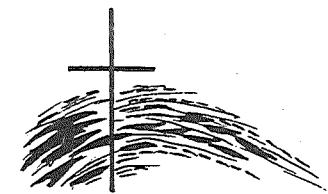
Iepērkam mājlopus gaiļi.

Tālr. 5321956, 5324147, 5441779, 9584184.

Pērk lapu, skuju koku cirsma, mežus īpašumā, zemi ezera krastā. Tālr. 9104510.

Pērk zemi pie Rušonas ezera, formē dokumentus.

Augstas cenas, apmaksā uzreiz. Tālr. 9456266, 56-21137.

Nav tādu vārdu, ar ko izsmelt bēdas
No sirdīm, kuras sāpēm pielijušas.
Dalām sāpju smagumu ar
Gaida ĀBOLA tuviniekiem.
ZS 35. kājnieku bataljons

Nu saltums dveš un skumjas vējā
kaišās,
Iet garām laiks, lai neatgrieztos
vairs.

Izsakām līdzjūtību Jurim Pastaram sakarā ar patēva Gaida ĀBOLA nāvi.
Krāslavas rajona policijas pārvaldes kolektīvs

Reiz mūžs kā svece
Izkūst liesmojot,
Un zvaigzne kritot
Nodziest zaigojot.
Jaunaglonas arodvidusskolas kolektīvs izsaka līdzjūtību Aivaram Rivaram, no TĒVA uz mūžu atvadoties.

Sāp sirds, no tēva šķiroties,
Kad viņa taka smilšu kalnā iet.
Izsakām dziļu līdzjūtību Vladislavam Ruskulim, TĒVU smiltājā aizvadot.
SIA «Preiļu saimnieks» kolektīvs

Rokas, kas mīlēja darbu, gurušas,
Sirds, kas vēlēja labu, nu atdusas.
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība Lidijai Jablonskai, no TĒVA atvadoties.
Preiļu rajona policijas pārvalde

Atnāc, meit, un atstāj kapu kalnā
smeldzi,
Atstāj asaras un skumjas, lai šeit dus,
Paņem dzīvei līdzī spēka veldzi,
Tēva piemiņa tad vienmēr dārga būs.
Skumstam kopā ar Jelenu Gruzdovu, no TĒVA atvadoties.
Silajāņu pamatskolas skolotāji

POLICIJA MEKLĒ

Preiļu rajona policijas pārvalde meklē nepilngadīgo **Mariju LABUTINU**, p.k. 081286-12150, dzīv. Līvāni, Rīgas iela 4a-39, kura 2002. gada 16. decembrī plkst. 8.00 izgāja no savas dzīves vietas uz skolu (Līvānu 2. vidusskolu) un līdz šim brīdim viņas atrašanās vieta nav zināma.

✓ Marijas Labutinas pazīmes – augums 160 cm; vidējās miesas būves; seja ovāla; acis tumši brūnas; mati taisni, līdz jostas vietai, krāsoti, tumši brūni.

✓ Īpašas pazīmes – pa visu pieri vidusdaļā redzama vertikāla sadzījusi rēta. Uz labā pleca liels tetovējums, Ķīnas hieroglifs – uguns.

✓ Bija apģērbta – ziemas pusmētelis līdz ceļiem, gaiši pelēkzilā krāsā ar kapuci, tumši zilās dzinās auduma bikses, melni ādas ziemas zābaki. Bija līdzī 60 x 60 cm melna plecu soma.

✓ Brīvi runā latviešu un krievu valodā.

Lūdzam visus, kuriem ir kāda informācija par attēlā redzamo meiteni, sniegt jebkādu informāciju pa tālr. 5302800 vai 5302802.

Preiļu rajona policijas pārvalde meklē nepilngadīgo **Kristīni CVETKOVU**, p.k. 110587-12187, dzīv. Līvāni, Zaļā iela 2-1, kura 2002. gada 9. decembrī ap plkst. 14.30 izgā-

ja no savas dzīves vietas un līdz šim brīdim nav atgriezies. Pēdējo reizi K. Cvetkova ir redzēta 11.12.2002. Rīgā, Maskavas ielā pie diennakts veikala «Globuss».

✓ Kristīnes Cvetkovas pazīmes – augums 160 cm; kalsnas miesas būves; seja ķīļveida; mati krāsoti, gandrīz melni, taisni, nedaudz pāri ausīm, pie vienas no acīm ārpusē redzama 4 cm sadzījusi rēta.

✓ Bija apģērbta – adīta pelēka cepure ar rievītēm, melna spīdīga auduma caursūta virsjaka, melna auduma bikses ar paplašinātiem galiem; pelēks džemperis; melni puszābaki ar rāvējslēdzi; līdzī bija smilšu krāsas plecu somiņa, un skolēna brīvbiļete braukšanai ar autobusu.

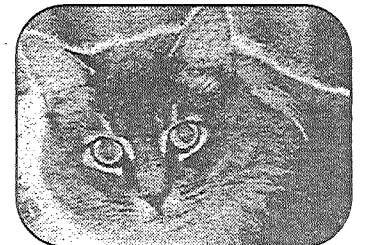
Lūdzam visus, kuriem ir kāda informācija par attēlā redzamo meiteni, sniegt jebkādu informāciju pa tālr. 5302800 vai 5302802.

Kaķu telepātiskās spējas

Angļu autors Deivids Grīns savā grāmatā «Neticamie kaķi» apraksta brīnumainus gadījumus, kas apstiprina šo mājdzīvnieku telepātiskās spējas.

Kāda jauna meitene strādāja pilsētā, bet brīvās dienas centās pavadīt pie vecākiem fermā, ka atradās 40 kilometru attālumā no pilsētas. Tur mita meitenes iemīļotais kaķis Taigers. Kaut gan meitene ieradās neregulāri, kaķis vienmēr zināja, kurā dienā un cikos viņa būs klāt. Liels klaidonis būdams, Taigers allaž atgriezās mājās dažas minūtes pirms meitenes ierašanās, un, kad viņa devās atpakaļ uz pilsētu, kaķis uz ilgu laiku atkal nozuda.

1968. gadā Parīzē sākās studentu nemieri. Pavēcāka laulātā pāra kaķis vārdā Pans vienmēr jau iepriekš brīdināja savus saimniekus par pūļa tuvošanos, lai gan vēl nekas nebija dzirdams. Runcis paslēpās skapī, tādējādi atgādinādam cilvēkiem, ka ciešāk

jānoslēdz logi un durvis.

Otrā pasaules kara laikā, kad fašistu aviācija bombardēja Londonu, kaķis kādā centra namā nēmas modināt saimnieci, vilkdams tai nost segu. Saimniece pamodās, piecēlās un neizpratnē sekoja kaķim, kas, prasīši naidēdams, it kā sauca viņu sev līdzī. Saimniece izgāja no guļamistabas, un gandrīz tajā pašā brīdī tuvumā sprāga bumba. Sprādziena vilnis izsita guļamistabas logu un izpostīja griestu pārsegumu, no kura viens gabals novēlās tieši uz saimnieces gultas.